

30 let "Našich Hlasů" v boji za svobodu

(Z TOHO 15 LET POD TAKTOVKOU MILO KOMÍNKA)

JOSEF NOVÁK-SALZBURG

Jak jsem ho poznal?

Vidím to, jako by to bylo včera. Na severomoravský hrad Mírov, proměněný v roce 1945 drtinovskou justicí na žalář pro "retribučáky" (muklovský název vězně odsouzeného podle retribučního dekretu po "osvobození" 1945) a po únorových událostech 1948 ministry Noskem a Kopřivou na těžký žalář pro politické vězně odsouzené státními soudy, přijíždí koncem roku 1952 a začátkem roku 1953 transport muklů z ostravského "krajáku" a z plzeňských Borů. Je mezi nimi i skupina Bezkydských Jánošíků, vesměs mladých chlapců ve stáří 20-28 let. Z Ostravy, Brušperka, Staříče, Lískovce, Frýdku-Místku, Kopřivnice, Třince, Těšína, Nebor, Oldřichovic, Moravky atd. Náčelník věznic, poručík Král a jeho zástupce vrchní strážmistr Matoušek, zvaný Bimbo (sloní mládě), provedli za asistence bachařů

Gelbiče, Smrčky, Hrnčířka a Džbánka náležitou selekci "přirůstků" a přidělili je na různá oddělení. Dilem podle doprovodných papírů vypracovaných estébáky a soudem, dilem podle "ksichtu", obličeje.

Mladý, tehdy sedmadvacetiletý Milo Komínek přišel na II. oddělení. Toto oddělení bylo umístěno v prvním poschodí nad stolárnou a sklady, ve vězeňském traktu vlevo, na hlavním hradním nádvoří. Uprostřed nádvoří, tehdy t.zv. velkého vycházkového dvora, byla kamenná kašna, na jejíž obrubě se vždy při řízení vycházek procházel a jako páv natřásal křivonohý kretén, bachař Džbánek, jinak pomocný pacholek kata poslankyně Milady Horákové.

Milo Komínek měl štěstí. Dostal se na oddělení, kde v té době byl velitelem starý bachař z první republiky, vrchní strážmistr Střelec. Dole ve stolárně, kde byl Milo

zpočátku zaměstnán, vládli retribuční Kumínek a Prax a mívali zde službu vesměs t.zv. "dobří" bachaři: strážmistr Chybík, Jílek a Dvořák. Střelec sloužil kdysi na Ilavě, trpěl na silné astma a za manželku měl Slovenku. Byla velmi zbožná a denně mu připomínala, jak se má chovat k politickým vězňům. V roce 1954 byl jako "nepohodlný" předčasně pensionován, když mu předtím bezpečnostní referent a dva neznámí civilisté profilovali kancelář a oddělení i služební byt v podhradí. Strážmistr "Chybík a Dvořák, kteří muklům nosili zprávy, černé dopisy a jídlo, byli v pozdějších letech zatčeni a odsouzeni pro nedovolené styky s mukly a pracovali jako vězni v jáchymovských uranových dolech.

Vždy usměvavý mukl Milo Komínek nepropadl nikdy panice nebo strachu. "Zvedal" hlavy těm, kteří byli trudemyslní, pesimističtí nebo nemocní. S velitelem Střelcem míval denně při nástupech humoristické slovní potyčky, které končily vždy dobrým pobavením muklů a stereotypní výzvou Střelce: "Koukejte Komínku, už mlíte, nebo vás dám k raportu..." Přitom se zpravidla

sám nemohl udržet smích, jen se ucutoval a dával předčasné "rozchod", aby kontraverze s Komínkem nepokračovala a eventuálně všudepřítomní "bonzáci" nepodali hlášení na velitelství. To by mělo pro Střelce, Komínka i ostatní přítomné mukly nepříjemné následky. Fantasie bezpečáků neznala mezí.

Ne vždy po dobu 17ti letě "muklovské kariéry" dařilo se Milovi Komínkovi tak relativně "dobře", jako na II. oddělení Mírova. Po odchodu Střelce je Milo přeložen na 4, 7 a 8 oddělení zadního traktu hradu, okouší tvrdý teror Jufmana, Gelbiče a Smrčky i "pohostinnost" mírovských korekcí s denními i nočními "návštěvami" bicích komand. Gumové býkovce a kýble s ledovou vodou přivedli zemdlené, bezvládné tělo vždy znovu bezpečně k vědomí...

Pak přišla dlouhá léta v pevnosti Leopoldova s pověstnými "samotkami". Ty dokončily dílo fyzické zkázy mladého Moravana, který s ideály Petra Bezruče a profesora T.G. Masaryka v srdci, postavil se po bolševickém únorovém 1. 1948 se samopalem proti

Pokračování na straně 19

naše hlasy

"OUR VOICES" - Independent Newspaper for Czechs, Moravians and Slovaks
"NAŠE HLASY" - Nezávislý časopis pro Čechy, Moravany a Slováky.

No. 7 (1072) Vol. + Ročník 31 * 27. dubna-April 27, 1985
Toronto, Ontario, Canada

UPOZORNĚNÍ!

V tomto dvojčísle naleznete historický profil N.H., který připravil dr. Josef Čermák. Za jeho obětavou pomoc upřímně děkujeme.

Redakce N.H.

DVOJČÍSLO

Poznala jsem svobodu ...

VALERIE BECKOVÁ

Terezín, poslední dny války. Do tábora propašované noviny potvrzují, co většina z nás si ještě netroufá věřit. Je to možné, že má být konec té šedé hrůze, v které jsme zakletí? Lidský mozek si již odvykl soudně myslet. Vše však nasvědčuje konečnému rozkladu.

Již po dva týdny cítíme dusivý kouř ohňů, ničících spisů a registrace gestapa. Ty registrace patří, patří k nejlépe vedeným záznamům, vyhotovené prací vězňů, řízených s pověstnou německou přesností a důkladností.

Již po týden jsou dováženy do tábora živé kostry ubožáků ze všech možných koncentráků, nebo přicházejí - co říkám - vlekou se posledními silami

po týdnech pochodu smrti. Každé prázdné místo - a i to je zde nouze - je plně těžce nemocných, brzy propuká tyfus.

Již nás ani neposílají do práce a je nás příliš moc na ošetřování nemocných. Všude vládne nejistota a zmatek.

A po letech nezdolatelé brány začínají povolovat. Lidem zvenčí a lidem zevnitř. Je 2. května 1945. Nejdříve se dovídáme, že nějaký odvážlivec si přišel pro svou ženu a odvedl si ji domů. Druhý den je jich již více. Večer slyším, jak si o tom na kavalcích vyprávějí. Jedna z naší světnice již schází. Dozorci si opravuje záznamy a tváří se ustrašeně. Jindy býval vždy plný arogance.

V tom mnou probleskne myšlenka a současně rozhodnutí. Pro mne nemá kdo přijít, ale půjdu sama. Co se podařilo druhým, podaří se snad i mně. Nepřemýšlím o ničem jiném, o pravděpodobných překážkách a nebezpečích... Vím, že po lidech stílím... Ale, co! Musím, musím pryč. A půjdu. Hned ráno! V noci již nemohu spát. Přesně roznýšlím, jak budu postupovat. Připadám si silná, vím, že mne nikdo nemůže zastavit. Svěřuji se jen jediné dobré známé, zrazuje mne. "Uvidíš, že tě nepustí a kdo ví, co s Tebou udělají!" Jsem však příliš pevně rozhodnuta. Zabalím pár věcí do ruksaku, ještě se s paní Br. rozloučím.

Pokračování na straně 2

Vítej do pekla, soudruhu

Claire Hoy kolumnista torontského SUNu, je právě v tyto dny v Sovětském svazu jako jeden z těch reportérů, kteří doprovázejí kanadského ministra zahraničí Joe Clarka na jeho cestě po vlastech sovětských. Poslední, co o svých zážitcích napsal, bylo odesláno ze sibiřského města Novosibirsku na řece Obu. Čtenáři, kteří jeho články v SUNu čtou, vědí že je čestný, nestranný novinář, který ví, na které straně je pravda a kam se postaví.

"Už druhý den jsme v sibiřském Novosibirsku," píše Hoy, "a hned ráno jsem zažil příhodu, o ní bych se rád zmínil." Do hotelu, kde byli Kanadané ubytováni a čekali, až je autobus odveze na letiště a letadlo dále do Moskvy, přišla neznámá žena středních let a ptala se po Ricku Gibbonsovi. Gibbons, žurnalista z ottawského CBC, večer předtím se ženou telefonicky mluvil, avšak k setkání pro to či ono nedošlo. Když nedaleko stojící Hoy, který zhruba věděl o čem jde, ženu spatřil, šel a vyzval ji, aby mu sdělila co má na srdci. Angličtinu znala žena pramálo, takže jen to, že prosí o pomoc, chtěla by vidět své dcery, bylo vše, čemu stačil porozumět.

Však co se nestalo. Když spolu hovořili, všimli si jich dva sovětské "žurnalisty" ze skupiny asi dvanácti sovětských reportérů, kteří měli rovněž namířeno na letiště, a už se to rozjelo: minutu dvě bedlivě naslouchali, načež kývli na uniformovaného milicionáře, který stál několik kroků opodál, před vchodem do hotelu. Šušky šušky a už si to věrný strážce hasil kolem Hoya a ženy jako namydlený blesk.

Další nedalo na sebe dlouho čekat. Minuta neminula, když se na místo dostavil nějaký Voitenko, ředitel místní cestovní kanceláře Intourist a striktně Hoya vyzval, aby se klidil - bystro - do autobusu. Když Hoy neuposlechl začal znovu, tentokrát důrazněji. Do odjezdu autobusu chyběla ještě celá čtvrt hodina. Hoy opět nezareagoval. Voitenko zrudl a chytil Hoya oběma za límec. To bylo na Claira moc. "Dejte ty vaše zatracené komunistické pařáty pryč, sanavagan." oslovil ho drsnou kanadštinou Hoy. "Iste-li na to navyklí ve své vlastní zemi, my nejsme v naší!"

Pokračování na straně 21

Praha - kamenné sídlo Čechů

Profil vydavatele

(OD LETADLA K REDAKČNÍMU STOLU A TISKARSKÉMU STROJI)
MOJMÍR CHROMEČ

Byl mladý a plný ideálů. Měl odvahu, kterou prokazoval ve svém zaměstnání jako pilot-akrobat a na hrazdě pod křídly letadla. Věřil v sebe i v život, v němž chtěl dosáhnout úspěchů. Cítil se dobře v neohraničeném prostoru volnosti, kde cítil přítomnost Boha. Chtěl jako orel rozvíjet křídla k letu do výšin.

Když přišel únor 1948, nastoupil cestu, jak mu kázala vnitřní povinnost. Bránit to, v což věřil - svoji svobodu i svobody svého bližního, víru, jež ho naučila matka v modlitbách, a jež anděl strážný dotvrzoval v jeho povolání akrobata; spravedlnost, jež byla odpírána spravedlivým těmi, kteří znovu zaváděli otroctví, svrhli Boha, aby jej nahradili komunistou Gottwaldem, pošlapali zákony věřejška, aby mohli uplatnit zvlášť ochlosu (ulice)

Šel do boje s odvahou mu vlastní, se srdcem Orla, který nechápal, že by bylo možno spravedlivý boj prohrát. Dole, byl polapen, uvržen v zajetí mříží, pod karabáč novodobého tříměstřankového otrokáře, který byl vybrán ze spodiny, aby tím více nenáviděl poražené, o nichž ho učili, že byli strážci jeho bývalých neúspěchů, nemocí, hladu a strádání.

Se zatátnými pěstmi se díval z okénka cely na modř oblohy, v které se cítil tak volným. **Nepřestával věřit v Boha**, jenž byl jedinou neměnou hodnotou v čase, který plynul ve vězení tak pomalu. A nepřestával ani věřit v hodnoty, jež mu byly vštěpovány v dětství **vlasteneckými rodiči**. Neslevil z nich, když trávil týdny v temnici s minimem jídla k přežití - slevoval z nich, když některých prosilo o milost nebo o úlevu, když překračovali normy, aby dosáhli více šošovice; neslevoval z nich po dobu nekonečně

MILOŠ KOMÍNEK

mistr letecké akrobacie
champion d'acrobatique
aerienne

dlouhých sedmnácti let, během nichž prošel koncentračními tábory a trestnicemi komunistického režimu. Neslevil z nich, když se zmrazčnými nohama a slepý na jedno oko, ale s nezmrzačeným nezlomným charakterem, se vrátil po propuštění do svého rodného Frýdku-Místku.

Přinesl si zkušenost z vězení nevěřit komunistům, kteří vědomě usilovali o jeho fyzické zničení a útrapy po dobu sedmnácti let. Nedokázal se přizpůsobit životu v jejich panství a podíval se těm několika, kteří ze svých zásad rychle slevili a vyhledávali výhody v zaměstnání patolizalstvím komunistických kádrováků, ženěním se s produkty komunistických líhní, donášením estebákům nebo žádáním v době před rokem 1968 o zproštění viny, o bez-

Paříž, 19.-20. července 1947

úhonnost docílenou rehabilitací a o peněžité odměny za zradu svého vlastního já. Zákoníkem jeho života **byly nepsané normy** těch bývalých spuluvěznů, kteří věděli **proč šli do boje s komunisty, ti kteří nezádali odpuštění a nedovedli odpouštět vrahům a trýznitelům věřejších spulubratrů a sester**.

V březnu 1968 nastupuje do řad Klubu-231, jehož byl okresním předsedou v místě svého pobytu. Je proti komupromisu i proti taktizování, poněvadž nevěří ve změněnou tvář těch, jež byli včera vrazi bez lidské tváře s cynickým úsměvem.

6. srpna 1968 volí svobodu. Přes Rakousko a po krátkém pobytu ve Švýcarsku kde obdržel politický asyl, přichází do Kanady. Ví, co je dlužen svým spulubratrům a sestřím z vězení: pokračování v zapo-

četém společném boji proti komunismu a kolaborantům s režimem. V roce 1970 kupuje tiskárnu, z nich vycházely již po patnáct předcházejících let noviny "Naše Hlasy". Stává se vydavatelem a šéfredaktorem, sazečem i tiskařem. Pracuje od rána do pozdní noci, aby probouzel ty, jež komunismus nepoznali z blízka a jejichž boj byl boj vlažných. Burcoval exil k zvýšené činnosti, jež povede k osvobození našich národů.

Zvolil si obtížné povolání a nemohl snad více ohětovat na oltář vlasti, než obětoval. Myšlenkově i skutkem v každodenní práci ho podporovala jeho žena. Říká jí Maruška - má trpělivost i lásku světice. Prošla s ním trnitou cestu, na níž nebylo mnoho růží. Mimo vykonané práce, oba mohou být spokojeni se svými dvěma syny, jež dobře vychovali.

Vydávání novin, jejich grafická úprava, redakční činnost, sazba, tisk a administrace není ani lehkou ani vědnou činností. Kde jiné noviny čerpající ze spolkových peněz prodělávají tisíce, Naše Hlasy s moderní grafickou úpravou, s rozmanitostí obsahu i zvoleným ideovým zaměřením jsou skromným příjmem rodiny, jejíž životel si vybral tento exilový úkol. Doplnuje jej organizováním manifestací, protestů, podáními vládám svobodného světa, podporou tomu čemu věří. Na rozdíl od těch, co věřili v československou socialistickou cestu a hlásali hrdě s vůdci svých stran znárodnování podniků před rokem 1948 a dnes nemeně hrdě s měrností svých zásad podporují politickou pravici, zůstává věren svému smýšlení - sociální spravedlnosti **bez socialismu**, rudého, růžového nebo červenobílého jak je poznal před svým vězněním.

Novinářství není prací, kde je možno dosáhnout dokonalosti, kde není možno nechýbovat, kde není vždy možné si prověřit skutečnost, úmysly a skutky aktérů v životě. Není také prací s možností se zavděčit těm, na jejichž nepra-

vost je nutno poukázat, odhalovat kolaboraci s komunisty v té či jiné formě, poukazovat na to co je dobré a co je špatné, co je mravné i odsouzení hodné.

Mnohdy se značnými finančními potížemi stál před rozhodnutím zaměnit to, čemu chtěl zasvětit svůj pobyt v Kanadě, za něco, co by zabezpečovalo lépe jeho rodinu. Přestál krize a zvítězil sám nad sebou, zůstal věrným sobě i svému poslání. Jeho předsevzetím při převzetí novin před 15ti léty byl boj proti rudému zlu a jeho pomahačům. Zranil-li snad někdy neprávem slovem či skutkem, pak tak udělal jistě v zápalu věci, nad někdy v rozhořčení, i z nutnosti přežít. Kdo jsou ti "spravedliví" a co vykonali v exilové činnosti, aby zvedli kámen, jim hodili a zraňovali?

Prožívám s ním opět dnes ve vzpomínce jeho sedmnácti let nevyhlášeného utrpení v trestnicích komunistického reži-

mu, oceňuji s obdivem patnáct let jeho každodenní práce v "Našich Hlasích", jeho úsilí po návratu svobod do země, z níž jsme vzešli, oceňuji i jeho snahu náprav věcí i zde v exilu i tam daleko doma.

Přeji vám oběma, Milo Komínku a Vám paní Komínková, do dalšího vydávání "Našich Hlasů" mnoho odhodlání i porozumění čtenářské obce.

Tvoje noviny, Milo, ať již se vrátíme domů jako vítězové nebo zemřeme zde v exilu, zůstanou trvalým pomníkem Tvé činnosti.

A každý, kdo přišel do exilu s úmyslem prospět svým podílem ve společném boji proti komunismu, kdo nedovede zapomenout na jeho zločinovou tvář, kdo pocítuje tu hlubokou lásku k domovu, kdo je schopen rozpoznat dobré od zlého, se připojí k mému blahopřání k výročí "Našich Hlasů", jež jsou dnes těžko představitelné bez Tvého jména.

Toronto, duben 1985. (Foto: L. Soudek)

Z tiskové konference v ontarijském muzeu (ROM) v březnu t.r. - Nový ontarijský premiér Frank Miller v rozhovoru s básníkem M. Zlámal (zastupoval N.H.). Zleva: Estonec Nomik, ministryně Suzan Fish.

POZNALA JSEM SVOBODU ... (Psáno 1980)

Pokračování ze str. 1

"Vždyt se tady uvidíme" a již se pouštím na cestu. Nejdříve však strhávám s obleku hvězdu. Ví, najisto, že ji již nebudu potřebovat, ať to dopadne jakkoli.

Projdou klidně táborem, hlídám klidně řeknu: "Byla jsem zde jen na návštěvě" a nečekající na jejich odpověď procházím kolem překvapených tváří početných diváků, kteří užasle přihlížejí rozrušujícím událostem.

Co se dále dělo v táboře, jsem se dověděla jen z doslechu. V tomto okamžiku jsem si uvědomila jen jedno: Jsem na svobodě. Stojím na silnici před táborem, ale jen krátký okamžik. Nesmím ukázat, že se nevyznám. Bez rozmyšlení se pustím do prava. Ví, že musím pěšky 2 hodiny do Bohušovic na nádraží, ale nevím, kterým směrem. Potkám za chvíli ojedinelého chodce, který mne pošle opačným směrem. Znovu kolem tábora a dál a dál.

Cesta mne vede lučinami. Je nádherný jarní den, vůkol mne slavnostní ticho, jen tu a tam plácí zpěv. Nevnímám nic jiného. Nepřemýšlím. Necítím ani strachu, ani lítosti, ani radosti. Nedělám si starosti, co bude dále. Připadám si odpoutána od všeho, co bylo a co bude. Jsem jen a jen člověkem na svobodě.

V. Becková

Svého času předseda M.M.I pan J. Trávníček apeloval na členy institutu, aby mu pomohli zachovat náš nádherný národní park Masaryktown. Paní V. Bílá-Becková přispěla větším obnosem na obnovu Masaryktownu - na zhotovení pamětní desky T.G.M. Současné však se rozhodla pomoci uskutečnit myšlenku svého zesnulého manžela O.W. Becka ujasnit torontským občanům, kdo byl T.G. Masaryk. Navrhla tudíž umístění pamětní desky se jménem T.G.M. a jeho biografií. Na tento účel má být již věnovaná obnosu jako počáteční dotace použito. V. Becková

Srpen 1968

Demonstrace

"...A potom nás propustili na am...
— souhlas s asosky, gardisty, národním
socialisty, špióny a podobně..."
Gustav Husák, Odpovědnost a vina A.
Novotného, Kulturní tvorba č. 24 ze dne
13. srpna t.r.

A ještě dále, v závěru:
"...existuje nesporně politická odpověd-
nost A. Novotného za brutální represálie,
za nevinné věznění komunistů, za porušo-
vání zákonů, za podvodné rehabilitace teh-
dy, když už byly věci zcela jasně, za mu-
čení a utrpení tisíců komunistů, kteří prošli
Ruzyní a všelijak jiným..."

A co takhle nekomunisti, Gustave Hu-
sák?

VYHLASENÍ ČSR VZPOMENUTA V KONGRESU USA

Prohlášení kongresníka John S.
Monagana ze státu Connecticut v
Domě Zástupců č. 50. vyoči vyhláše-
ní Československé republiky.

Čtvrtek, dne 20. června 1968.

OUR SINCERE THANKS TO CANADIAN PRESS

The "Czechoslovak" crisis which brought the world to the highest tension is, let us hope, behind us. Despite all tricks of Soviet "diplomacy" which played mainly with threats, armies and tanks, Czechoslovakia did not capitulate and warded off all attacks against her right to decide as a fullfledged sovereign her own policy. During the whole crisis which lasted from January this year, when Alexander Dubcek became first secretary of the Communist party until the first week of August, the Canadian press - "Toronto Daily Star", "Globe and Mail" and "The Telegram" in Toronto - devoted daily whole pages to the development in Czechoslovakia and did not hesitate to brand Soviet violence and Soviet imperialism. So did the Canadian press in all other cities from coast to coast and so did the press of the United States. It was this great attention to the question of Czechoslovak independence which more than any promise of military assistance prevented Russians to occupy Czechoslovakia and drown new freedom of expression and of coalition in bloodshed like the Hungarian uprising in 1956. We regard it our duty to thank all these newspapers and all their writers for their great, unique and decisively effective help. Our Voices - Nase Hlasy

"Přátel se nelekejte, na množství nehled'te!"

A LIBERALISACE POKRAČUJE

Z Varšavy poslali někdy před dvěma měsíci do Prahy "psaní" (vzpomeňte si na Havičku: "Šuselka nám píše z té německé říše..."), aby vedení komunistické strany "ospravedlnilo" reformy. Bylo to ultimatum, ale minulo se cíle: sjednotilo celý český a slovenský národ proti sovětsko - polsko - německému teroru. Dnes liberalisace pokračuje, tentokrát opět na církevním poli: v Litoměřicích byl znovu dosazen na svůj bývalý biskupský úřad biskup Dr. Trochta. Dr. Trochta byl po únoru 1948 zatčen a odsouzen na 25 let žaláře. Pracoval léta jako dělník, až byl stížen srdečním záchvatem. Dnes konečně se dočkal obnovení svého úřadu. Zároveň s ním bylo dovoláno čtyřiceti vyšším katolickým kněžím ujmouti se svých bývalých funkcí. V Hradci Králové se připravuje dosazení na biskupský stolec Dr. Otčenáška.

"The Globe and Mail"

Sovětská "karanténa"

Rehabilitácia na univerzite!

Rehabilitačná komisia na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe vyhlásila, že má vážny úmysel zo všetkých stránok rehabilitovať učiteľov a študentov fakulty, ktorí boli od roku 1948 na fakulte hmotne, spoločensky alebo morálne postihnutí z politických či ideologických dovodov. Komisia uverejňuje zoznam niektorých prvých rehabilitovaných učiteľov fakulty. Sú to: prof. dr. J.B. Čapek, prof. dr. V. Černý, prof. J. Král, prof. K. Krejčí, prof. O. Vačadlo, dr. J. Patočka,

dr. L. Černý, dr. S. Segert. V ďalších rehabilitáciach sa pokračuje. Rudé Právo -D- Reč tých, ktorí se nazývajú našimi přáteli, spojenci a bratry, a zvykli si nás oslavovať slovy "drazí soudruzí", je reč velmocenských zájmů a velmocenské psychologie, řeč, jejíž povýšený generálský tón musí každého z nás hluboce urazit. Kdyby tito lidé se svou politikou nepochopení a diktátu měli být našimi bratry, bylo by bratrství dosti strašná věc. Naštěstí zlá situace kterou způsobili, má svůj nádherný a skoro nečekaný

rub: po nesmírně dlouhé době pocítil jsem hrdost na svou zemi i na politiky své země, kteří se během obtížných týdnů stali skutečnými osobnostmi. Kež jimi jsou, kež jimi zůstanou.

Milan Kundera

Neuvěřitelnější je na tom ta byzantská hatmatilka, jejímž prozákladem je hluboké pohrdání bližními a koneckonců hluboká neúcta k sobě samému. Neboť jak jinak by nás mohl někdo vážně přesvědčovat, že náš smutek, naše starosti, naše naděje a celý náš dějiny jsou figle jakési buržoázní propagandy. Ech, holoubkové, među se vám zachtělo?

Jiří Gruša

ZA ČSR V TORONTĚ

PĚTADVACET NARODŮ S
NAMI PROTI SOVĚTOM!

Ve čtvrtek 29. srpna se konala v Torontě mohutná manifestace zástupců a příslušníků pětadvaceti národů ze země za Železnou oponou proti sovětské okupaci Československa. Ačkoliv sovětský vpád do naší vlasti byl k ní přímým podnětem, všechny ostatní národy, resp. jejich příslušníci žijící nyní v Torontě, Maďaři, Estonci, Litevci, Poláci a v neposlední řadě i Arménci, si uvědomovali, že jejich domoviny potkal týž osud, některé už po první světové válce, jiné za druhé světové války, další po druhé světové válce, nás nyní už po druhé, protože se nám podařilo svrhnout na chvíli otravné barbarství jho. Všem těm, kdo přišli, aby projevíli s námi solidaritu, ze srdce děkujeme a ujišťujeme je, že tato solidarita je vzájemná, že bojujeme-li za svou svobodu, respektive pomáháme-li své vlasti k získání svobody, bojujeme i za jejich, estonskou, litevskou, polskou, ukrajinskou atd. svobodu...

ČESKOSLOVENŠTÍ EMIGRANTI

Zdá se pravděpodobně, že politická situace ve Střední Evropě povede k hromadnému odchodu lidí z Československa. Byla by dobrá myšlenka, kdyby kanadský Department of Immigration byl připraven pro velké množství vysoce kvalifikovaných a schopných emigrantů nemajících možnost přijít normální cestou...
The Globe and Mail 23.7.68

Třetí drtivá tragedie Československa NEJSTRAŠNĚJŠÍ ZLOČIN SOVĚTSKÉHO SVAZU

Naše vlast krvácí opět z tisíců ran Sověty, velmoc o 214 milionech obyvatelích, spolu s Východním Německem, Polskem a dokonce i Bulharskem - doslova přepadla nepatrné Československo s patnácti miliony obyvatel v noci z 20. na 21. srpna, sotva čtrnáct dní nebo tři neděle po tom, kdy Brežněv líbal Duběčka, a shora zmíněné státy slavnostně prohlásily "věčné přátelství" s naší vlastí. V Praze, Bratislavě a zřejmě i jinde naši lidé se snažili svými těly zastavit sovětské tanky, ale ty je prostě rozdrtily. Přesto kladou všude odpor sovětské invazi.

se domohl svobody. Ve Washingtoně věří v přátelství se státem, který v noci přepadá pokojné obyvatelstvo den po té, kdy se jeho vedoucí líbal s představitelům tohoto pokojného obyvatelstva. Místo ostrého protestu a rázného zákroku americká vláda se třese, aby nepřišla o "přátelství" sovětských vrahů. Táž vláda, jejíž dva presidenti to byli, Roosevelt a Truman, kteří dali souhlas k zařazení Československa do sovětské sféry.

Jsmo zase sami. V roce 1968 tak

jako jsme byli sami před třiceti léty v roce 1938 a jako jsme byli sami v roce 1948, když se Gottwald ujmá v Československu Stalinovým jménem moci. Jsme sami, ale s uámi je veliká myšlenka svobody a spravedlnosti a ta je silnější než všechno násilí. Sovětská vojska vnikla do Československa, aby právě ji potlačila, ale nepotlačí. Jednoho dne se ozve znovu, a to i v samém srdci Sovětského svazu, v Moskvě. Svým záměrem proti Duběčkovi a jeho statečným druhům si vykopaly Sověty hrob, kterému neužijou.

František Třešňák

POHRDAT!

PROLETÁŘI VŠECH ZEMÍ SPOJTE SE,
NEBO STŘELIM!!

"Liberální Listy" 28. srpna 1968

RÁNY NA TVÁŘI NÁRODNÍHO MUZEA

Praha -šek-. Celé želo frontální zdi Národního muzea je poraněno snad až dvěma tisíci ranami. Poďobané sloupoví, poštipaný tympanon, abakové pásy, římsy, kladí, mramorové desky se zlacenými jmény našich velikánů, sochy, roztržitá skla velkých oken, proděravělé záclony a panely...
Velká luneta v Pantheonu, na níž Václav Božík zvěčnil Karla IV. ve

slavnostním okamžiku zakládání pražské university, nese pět d'obanců, několik trubíc varhanního sloupofadí je proděravěno. Kazetové stropy sbírkových sálů civí svými osmdesáti zásahy na vzácné exponáty pravěku. Podobně je tomu ve sbírce mineralogické a paleontologické. Jen v sále paleontologie - Barrandienu - je 188 důlků na kazetové výzdobě stropu.

K Slovensku

DR. J. LETTRICH

"Já som vlastne z polovice Slovák od malička; moj otec bol Slovák z Kopčian, hovoril po slovensky do smrti; i ja som hovoril skor po slovensky - nejakého rozdielu medzi uhorskými a moravskými Slovákmi, medzi ktorým som ako dieťa vyrástol, nebol som si vedomý", povedal T.G. Masaryk spisovateľovi Karlovi Čapkovi. Masaryk sa hlásil celý život k svojmu slovenskému povodu. Cítil sa nielen Čechom, ale i Slovákmi. Symbolizoval československé spoločenstvo, založené na spoločnom rasovom povode a spoločnom duchovnom a kultúrnom vývoji Čechov a Slovákov. Do minulého storočia mali i spoločný spisovný jazyk a okrem toho i spoločných národných buditeľov. Vedomie československej spolupatričnosti určilo i Masarykov postoj k českému a slovenskému národnému a politickému životu v Rakúsko-Uhorsku v posledných dvoch desaťročiach pred vypuknutím I. svetovej vojny.

Masaryk bol duchovným žiakom zakladateľa českého politického realismu Karla Havlíčka-Borovského. Videl, že je iluzórne očakávať uspokojivé vyriešenie českej otázky v rámci Rakúska a slovenskej v rámci Uhorska po rakúsko-uhorskom vyrovnaní z roku 1867. Rovnako považoval za nereálnu i českú a slovenskú politiku pasívnej rezistencie voči Viedni, poľahke Budapešti, a spoliehania sa na pomoc Ruska. Masaryk prišiel s myšlienkou čo najužšej spolupráce Čechov a Slovákov, ktorá bola od polovice minulého storočia narušená...

Masarykov politický program narazil na odpor u predstaviteľov konzervatívnej českej i slovenskej politiky. Preto sa obrátil na mládež, na vysokoškolských študentov v Prahe, kde pôsobil ako profesor Karlovej univerzity. Snaha po poznaní slovenských pomerov a po nadviazaní osobných stykov so slovenskými činiteľmi priviedla ho na Slovensko. Obec Bystrička pri Turčianskom Svatom Martine na strednom Slovensku stala sa letoviskom Masarykovcov a dostaveníckom slovenských vysokoškolských, ktorí prichádzali za Masarykom pre politické a ideové podnety a povzbudenie. Masarykove deti sa na Bystričke naučili bezpochyby po slovensky. Bystrička a Slovensko boli ich druhým domovom.

Masarykov politický a výchovný vplyv na skupinu mladých slovenských intelektuálov vyústil v založenie literárneho časopisu "Hlas", okolo ktorého sa sskupila družina pomenovaná hlasisti. Hlasisti vystúpili s československým a realistickým programom. Proti rusofilskej orientácii stavali československú spoluprácu a proti politickej pasivite-aktivitu a dynamizmus. Ich činnosť zanechala hlboké stopy v slovenských myšliach tých čias a v značnej miere prispela k vykryštalizovaniu politického vývoja, ktorý našiel svoj výraz v československom domácom a zahraničnom odboji proti Habsburskej monarchii a za vytvorenie Československej republiky v I. svetovej vojne.

Bol to znova T.G. Masaryk, čo postavil jasný obraz a cieľ svojím českým a slovenským rodákom doma, na frontach i v spojeneckom svete po vypuknutí veľkého konfliktu roku 1914. Propagoval ideu samourčovacího práva a na jej základe rozhodol s Rakúsko-Uhorskom a politické spojenie Čechov a Slovákov v spoločnom štáte. Uskutočnenie tohto programu bolo spojené s mnohými a veľkými prekážkami a s neporozumením. Spojenci nepomýšľali na zánik podunajskej monarchie. Hoci sympatizovali s úsilím podmanených národov Rakúsko-Uhorskej ríše, nezávislé národné štáty na troskách monarchie považovali za prismelý politický cieľ, najmä, keď nebolo výhľadu na porážku ústredných mocností. Česi a Slováci v Rusku mali odlišné predstavy o budúcnosti strednej Európy, ako mali Česi a Slováci v Spojených štátoch. Policajné opatrenia a prísna cenzúra doma znemožnili nielen styk so spojeneckým svetom, ale aj prejav slobodnej mienky. Okrem Masaryka, Štefánika a Beneša za hranicami nebolo pracovníkov, ktorí by boli mohli tlmočiť voľu národa doma. Preto T.G. Masaryk spomínal, že "bolo dobre a za vojny mi prišlo vhod, že som sa narodil z polovice ako Slovák, že som býval medzi Slovákami a s nimi pracoval; mohol som za vojny hovoriť za nich a s nimi ako jeden z nich."

Vďaka Masarykovej pevnej ruke vo vedení zahraničného odboja, zásluhám jeho spolupracovníkov, podpore, ktorú poskytl československému osvobodzovaciemu úsiliu spojenci a Česi i Slováci v spojeneckej cudzine, potom akciám čes. legionárov a napokon aj rozhodujúcej okolnosti, totiž úsiliu českého a slovenského národa doma, historické dielo politického vymaniania Čechov a Slovákov z rakúsko-uhorskej nadvlády a založenia Československej republiky stalo sa skutkom.

Popri českom národe i Slováci jednomyslnne uznali Masarykovo vodcovstvo čs. oslobodzovacej akcie. Dali to najavo v Deklarácii slovenského národa, vydanéj 30. októbra 1918 v Turčianskom Svatom Martine, a americkí Slováci v Česko-Slovenskej dohode, podpísanej v Pittsburghu, Pa., dňa 30. mája 1918. Masaryk sa mohol vrátiť po skončení I. svetovej vojny do Československa ako prezident republiky i z vole slovenského národa. Jeho dcéra, Dr. Alice Masaryková stala sa členkou prvého (revolučného) Národného zhromaždenia Československej republiky za Slovensko.

T.G. Masaryk sa vo veľkej miere zaslúžil o politickú slobodu Slovákov v Československej republike. Jeho meno zostane trvale spojené s dejinami Slovenska. Avšak Masarykov zástoj pri vytváraní najnovších dejín Slovenska a Československa nekončí vytvorením Československej republiky.

PROPAGUJTE "NAŠE HLASY"

MASARYK - ČLOVĚK

JOSEF ČERMÁK

Skutečná velikost není totožná s pozlátkem slávy a má jen málo společného s úspěchem. Není, metafysicky, důležité, že Masaryk patřil mezi nejslavnější muže své doby, ani že se stal prezidentem státu. Gottwald a Zápotocký rovněž zastávali presidentský úřad a Elvis Presley se těší slávě při nejmenším tak veliké jako kdysi Masaryk. Velikost je vlastností, jejímž nezciťitelným puncem může být poznamenána duše žebráka stejně jako duše vladaře. A snad častěji duše žebráka.

Masarykův život, jak sám říká, se nevyvrcholil v tom, že se stal prezidentem, ale v tom, že, stoje v moci, nemusil nic změnit na své víře v humanitu a demokracii, na svém hledání pravdy, ani na nejvyšším mravním a náboženském příkazu lásky člověka k člověku; že v tolika zkouškách zůstaly a ověřily se ty lidské a obecné ideály, které zastával; že v tom neustálém zápase o lepší příští národa a lidstva stál na straně dobré.

Prozřetelnost byla k Masarykovi laskavá. Dala mu mimořádné schopnosti vůdcovské i značné filosofické a postavila ho do dějinného údobí, příznivého tužbám jeho národa. Dala mu úspěch a dala mu slávu a soucítěně dala mu odejít na druhý břeh, ještě než krvavá tragédie druhé světové války pohřbila, alespoň na čas, politické dílo, k jehož vytvoření přispěl nemalou hřívnou.

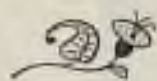
Ale lásku a úctu si Masaryk musel vysloužit sám. Neboť lásku a úctu si nikdo nemůže vynutit, ani ji nelze, na trvalo, synteticky vyrábět tiskem a radiem či televízi. A trvalá lásku a úcta je dána pouze těm, o nichž druzí věří, ať už oprávněně či ne, že nesou pečetí lidské velikosti.

Masarykův lidský profil, jak jej narysovala legenda na plátno času, je téměř bez kazu. Syn pánského kočího stál vzpřímen před osudem a říkal své mravní ano či ne s řidkou soustavností. Slysíme jeho ne ve sporech rukopisných, neboť národní hrdost nesmi spočívat na lži; vidíme ho v jeho téměř osamělém zápase s českým nacionálním a klerikálním tiskem v Hillsnerově aféře; vidíme ho v chlapeckém vystoupení v záhřebském procesu a procesu Friedjungově; vidíme ho stát před zavřenými vraty hotelu Metropol v Moskvě uprostřed přestřelky mezi kerenskými a bolševiky a raději riskovat život než lhát.

Cítíme plachou něhu, ryzost a věrnost jeho vztahu k paní Charlotte. Vidíme ho neměnného v obcování s lidmi, ať byl postaven na výsluní slávy a moci či žil anonymní život prostých a bezejmenných. Vidíme ho hostejného k materiálním statkům a nezměnného úspěchem a slávou. Slysíme jeho hlas na adresu muže, s nímž vedl ostrý historický zápas: "Profesore Pekaří, byl jste hodný člověk." Ecce homo!

Drahý pane presidente, drahý Jane
Je pravda, doba mnohé zvrátí
vše možno zničit,
o všem možno lhát,
však srdci nelze diktovat,
zda smí neb nesmí milovat.

I světee možno z hříchu vinit,
lži podlé masku dát,
však čím vás budou více špinit,
tím více vás budem milovat.

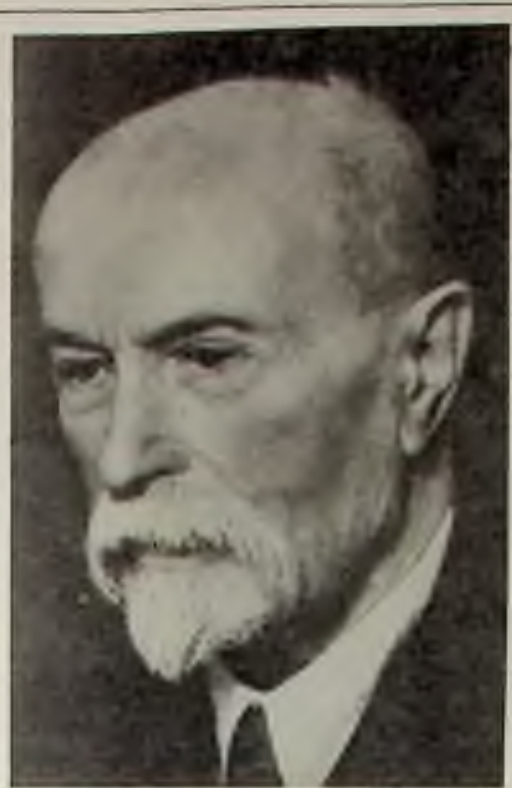

Tento verš byl nalezen na hrobě
Presidenta-Osvoboditele T.G. Masaryka
o dušičkách v roce 1958.

Redakci "Našich Hlasů" byl zaslán
přáteli z Ameriky.

Redakční rada "Našich Hlasů"
spolu se všemi spolupracovníky po
celém světě s úctou vzpomíná ...

Saturday, March 5, 1960

Thomas Garrigue Masaryk

PHILOSOPHER IN ACTION

S. Harrison Thomson

(Excerpts from an article published in University of Toronto
Quarterly, July, 1949)

There is no man in the history of our modern civilization who better exemplifies the ideal of Plato's philosopher-king than Thomas Garrigue Masaryk, first president of the Czechoslovak Republic. So cautious a judge of personalities as George Bernard Shaw remarked of him that he was the only man capable of being the President of a United States of Europe. He has been called the wisest and greatest European of this century and there are few, if any, who dispute that judgement. Yet he came from one of the smaller and almost unknown peoples of Europe. The greater powers offer their statesmen a broader field on which to display their talents, and we are accustomed to accept the size of their role as an index of the excellence of performer and performance. But size is not quality, and history ultimately judges quality. Fifth-century Greece was small, even in its own day, but it produced men and ideas, a society, and a culture we humbly envy and respect today.

And so, I venture to say, will this one man-the founder and head of a small state which is sometimes called an "artificial" state, without a sea coast, at the mercy of stronger neighbours for centuries - come to be regarded as the leading mind and character of a whole epoch. And it is more than likely that his renown will increase with the passing of time...

The very simplicity of his origins might provide a key to his greatness. His father was a Slovak coachman on one of the royal estates in Moravia, and his mother was a Moravian of equally humble family. In later life Masaryk gave almost all the credit for his ambition to learn to his mother. He went as far as the family poverty would allow in local schools, was apprenticed at thirteen to a locksmith and at fourteen to a blacksmith. He was not satisfied and by sheer determination found ways and means to attend and graduate from the University of Vienna, then the leading centre of learning in the vast Austro-Hungarian Empire. He wrote his doctoral thesis: 1876 on "Plato on Immortality" - which he later burnt, a fitting fate for many doctoral theses. He had already read voraciously in German, English, French, and Russian literature and philosophy, and was, without being conscious of it, preparing himself for his later and worldwide work. The next year he met Miss Charlotte Garrigue, an American studying music in Leipzig. Their marriage in 1878 was to be of great importance for his development. Her fine mind and noble spirit opened new vistas to him, particularly through her understanding of the best in the American and English literary and philosophical tradition. As he sums it up, "my marriage completed my education..."

Before his fiftieth year, by 1900, he was well known throughout the Empire as the philosopher of the new Czech "Realism" - a term by which he meant to convey an idea of individual and national honesty and simplicity. Students from all over the Empire, and particularly from the various Slavic peoples under Habsburg rule - Gtroats, Serbs, Slovenes, Bulgars, Slovaks - had come to Prague to study at the leading Slav university, and had been stimulated and heartened by Masaryk's teaching and spirit. They had naturally spread his name and doctrines upon return to their native provinces...

At rare moments in history some genius has lived a philosophy, or the libavle implications of his thought have seeped over into one or more compartments of human life. But these are indeed rare moments and rare men. Masaryk is undoubtedly this phenomenon in our modern times...

Naše bilance za Masarykův rok

J.G. CORN

"Nemáme ovšem v úmyslu pouze oprášit starý obraz v zahnědlém rámu a ozdobit jej trikolorou. Nebo olísknout básničku Seiferta někdy v září a obrázek vážné tváře v březnu."

Těmito slovy vyjádřil člen redakční rady Našich Hlasů Antonín Večeřa smysl Masarykova roku pro nás, a vyzval nás všechny: "Použijme všech našich možností, abychom jeho ideály přenesli na naše okolí."

Masarykův rok končí. Cítíme více než jindy povinnost, zamyslet se nad právě uplynulým rokem a bilancovat...

Přes čtyřicet článků o životě a díle TGM bylo otištěno v Našich Hlasech. Články psané universitními profesory, politiky všech směrů, Čechy a Slováky, bývalými vyslanci, novináři a osobními přáteli Masaryka jen proto, abychom se mohli zamýšlet nad hloubkou jeho učení a uvažovat, co máme dělat, abychom jeho ideály přenesli na své okolí. Jestliže jste uvažovali s námi, milí čtenáři, pak se nám dobrá věc podařila...

7. BŘEZEN

Sedmý březen byl nepochybně vyvrcholením činnosti Čechoslováků v Kanadě v tomto roce. V sídle každé odbočky ČSNS i mnoha jiných místech se konaly důstojné oslavy TGM, na něž byli zváni čelní Kanadané. I v Torontě se po mnoha letech konala mohutná jednotná oslava.

Redakční rada použila všech svých možností, aby Masarykův rok byl uznán a podpořen také vládními činiteli. Když, v den výročí, v ontarijské sněmovně zazněly projevy zástupců vlády a všech ostatních politických stran, věnované Masarykovi, dotkl se nás blahý pocit z dobře vykonané práce.

POZNÁMKY K DUCHOVNÍMU PORTRÉTU MASARYK - FILOSOF

FRANTIŠEK LISTOPAD

Pokusit se na pouhých několika stránkách strojového papíru o duchovní profil Tomáše Garrigue Masaryka, jakož o zařazení jeho originální filozofické osobnosti by bylo úkolem přetěžkým, ba nemožným a především pošetilým, kdybychom neznali úzké meze našich subjektivních možností a schopností a rovněž skromnou nosnost časopiseckého slova v exilu. Chudí lidé však vaří z vody. Ať nedokonalá, je to jediná možnost, jak se k Masarykovi svobodně hlásit. Respektujeme přirozeně natožk Masaryka filozofujícího, toho, jenž "přemýšlel", než abychom chtěli něco jiného leč toliko zběžně načrtnout několik bodů jeho filozofického přístupu k věcem, k lidem, k Bohu, jedním slovem řečeno, jeho světový názor. Rádi bychom byli masarykovští v tom smyslu, že bychom bez vzpomínání sentimentality, bez frází, bez kulatých slovíček, ale pracovně přinesli několik postřehů, jak se nám jeví Masaryk duchovní a filozofický po čertě dnes, 110 let od jeho narození.

Jsou štědré doby rozkvetu, během kterých fakt žít znamená vskutku život beze zbytku. Stesk našich pokolení, nostalgie všech generací, narozených ve 20. století, se nepřestává jako nějaký nepřítel Otčeš otáčet za těmito bohatými roky, za těmito jary lidské společnosti, avšak nemylme se! I Masarykova obdivuhodná doba byla již zachmuřená a celý její zážitek tkví právě v tom, že Masaryk do ní přinesl svůj vlastní rozměr, svůj vlastní čas.

Jak se dnes neobdivovat snadnosti a plnosti, neřku-li radosti, s jakou tehdejší universitní prof. Masaryk, stěhující se z jedné university na druhou, našel svou královskou cestu myšlení a činu i jejich vzájemnou harmonii, a jak právě vášnivou intenzitou

všeho, o čem přemýšlel a obvykle v zápětí se pokusil převést do reality a většinou také realizoval, již předběžně ospravedlňovalo jeho ryzí angažování se.

Masarykův život, kdybychom jej chtěli hodnotit jako nejvyšší uskutečnění abstraktní myšlenky, nese v sobě stigmata štěstí, aureolu síly i lehkosti; dobrodružství, v tom nejčistším slova smyslu, se přilepilo na paty jeho osudu. Jaké bohaté dílo, ať písmem, ať skutkem; co vznešených náhod a shod okolností, kdyby se právě ty náhody nepodobaly jeho inspirované vůli! Dalo by se povrchně říci, že štěstěna provázela Masaryka, "miláčka Boha," jak jej nazval životopisec Emil Ludwig, když si dnes, před užaslymi zraky, promí-

táme, pomyslný film jeho života. A nic z toho všeho nepatří do toho nejpietnějšího muzea; vše zůstává živým tělem, i když schopným jako každá podobná síla, vytvářet myty a legendy.

V rozhovoru, který Masaryk udělal už jako prezident republiky redaktoru "Národního osvobození", řekl lapidárně to, co by mohlo poskytnout klíč k jeho bytostné podstatě, když pravil: "Názor na svět by měl být pracovním názorem na svět!"

A vskutku, Masaryk nikdy nepřestal měřit svou náboženskou metafyziku praktickou, užítkovou, lidskou morálkou, svými "ideály humanitvni-mi," jak říkal. Nevěřil filozofii, která by neměla sílu se promítat do života jako, na-

pak, nevěřil na občanskou morálku bez náboženského základu.

Co je na této okolnosti ovšem významné, že Masaryk byl právě prvním moderním evropským filozofem, který abstraktně a konkrétně nepřestával dokazovat, že není třeba být marxistou, aby filozof nejen vykládal svět, ale také jej měnil. Z této permanentní reformistické touhy taky vyvěrá Masarykův zájem o sociologii a teoretické i praktické sociální otázky; odtud také ten široký rejstřík jeho současné dobových zájmů, které tvrdošíjně konfrontoval, prolínal věcností. Nazýval to prostě realizmem; dnes bychom spíše řekli realizmus integrální, inspirovaný. Sám

pravil: "Faktum je, že myslet o světě a o životě, dělat hypotézy, vysvětlovat, pro život nestačí. Musíme hodnotit a mít přesvědčení, to jest průkaznou víru", aby pak masarykovsky dodal: "Mám-li přesvědčení, tož jdu přese všechno!". A v jedné improvizaci to řekl nejpřesněji: "Jsem-li nyní, každou chvíli, účasten věčnosti, je mi to vodítkem pro můj poměr k lidem: nazval bych to náboženskou demokracií. Duše vůči duši. Věčné nemůže být věčnému lhostejné..."

Stačí se začíst do Masarykových vzpomínkových knih: život byl pro něj prostě řetěz denních výkonů. Stačí se začíst do jeho knih s filozofie-

kým gruntem: filozofie mu byla řetězem denních myšlenek nesvátečních, které se dotvářejí ve svůj vlastní, zákonitý tvar a celek, velké v nás nebylo podle Masaryka, nic jiného než koncentrace a desilát toho všedního v nás.

Masaryk nikdy nepřestával pozorovat, i když o svém pozorování uměl někdy dlouhou dobu mlčet. Pozorovat všední věci je napínat pozornost. Napínat pozornost - a to je Masarykův výraz, který se v různých obměnách opakuje po celých šedesát let jeho tvůrčího života, - napínat pozornost je mu srovnávat a myslit. A myšlení je Masarykovi něco jako nepřetržitá přísaha, jako "ustavičné hledání a konstatování a usvědčování pravdy.

A i když se Masaryk, jak jsme už řekli, nazýval s velkou oblibou realistou, zejména proti planě romantizujícímu okolí tehdejší doby, jeho nepřetržitě a vědomě prolínání všech sil, které spoluhřídí svět, napovídá jasně o jeho vzrušeném temperamentu a patetické touze po nové jednotě věcí a životů, duši a tělu, země a toho, co je nad ní či za ní. V pravdě nikdy nezapochyboval o své touze, jejímž cílem byl nový kámen moudrosti, filozofická pravda,

Myšlienky v súvisi s TGM

DR. J. SMEREK

Mnohokrát sa tvrdí v našich etnických kruhoch, že nestačí iba formálnymi oslavami si spomínať na tohoto jedinečného borcu za osobnú slobodu jednotlivca, na záchrancu Slovákov a Čechov, ako národných celkov, na tvorcu Československa, čo medzinárodného činiteľa a na spolotvorcu novodobých dejín. No pri tom viac oslavujeme a menej žijeme v súlade s jeho dielom a zásadami. Keď som bol požiadaný o príspevok, ako jeden z mnohých nepolitíkov, ktorí cez denné trampoty iba obďaleč sledovali a sledujú divadlo veľkého denia, tak z príležitosti 110. narodeniu Tomáša G. Masaryka by som chcel aspoň načrtnúť niektoré myšlienky, ktoré v súvisi s jeho životom a dielom nielen nás všetkých emigrantov z Československa, ale i širšiu ľudskú spoločnosť musia dnes zaujímať.

1. Smyslom Masarykovej filozofickej a štátnickej činnosti nebolo hľadanie viac pravdy, viac mravnosti, viac slobody a demokracie, ako sa to javí mnohým, lebo takého ponímanie by bolo protikladom samej podstaty veci. Jemu ako sociologovi a humanistovi išlo len o pravdu, len o mravnosť a len o slobodu a demokraciu. Alebo je možno snád' v týchto základných otázkach odstupňovať? Nemyslím, tak, lebo vytváralo by to hierarchiu noriem, ktorá by viedla nakoniec k úplnému opaku týchto životných axiom, ako aj vedie tam, kde úmyslom nie je životné problémy riešiť, ale základné ľudské normy deformovať.

2. On nikdy netvrdil o sebe, že je vševědec. Jeho láska k pravde a realistická filozofia účinkovali súčasne a len tak mu mohli dať sílu k tomu, aby svojím intelektom v pravej dobe a na pravom mieste vždy posobil k tomu, aby sa odstraňovali krivdy, systematicky spáchané zjitým poriadkom tak na svojich biednych a utlačovaných ľuďoch doma, ako aj v celosvetovom merítku.

3. Masaryk, ako jeden z málo vyvolených, ponechal hospodárske vedenie iným "vraj" povolaným. A nie je nič zjavnějšího, že hospodárske riadenie v rokoch tridsiatych či v Strednej a celej Európe alebo aj v Novom Svete sa vyšmykla z rúk týchto povolaných a dosledky krízy viedli v nemalej miere k druhej svetovej válke. Nebolo to jeho vinou, on podal presne obsah životných foriem, vyplnených a prakticky prevedených už ním samým v zásadách lásky k bližnému, k pravde a spravodlivosti...

4. Už sú sice z veľkej časti prekonané stredoveké životné formy, ako cuius latifundium, eius vita a cuius regio, eius religio. Ale ukázala snád' iná doba v histórii viac hmatateľne, ako naša doba nukleárna,

potrebu a súrnosť riešenia základných spoločenských problémov? Do istej miery áno a odpoveď smerodajných kruhov bola skoro vždy rovnako stereotypná: "Qui habet tempus, habet vitam". - Domnievam sa, že tentokrát už nemožno odkladať, lebo princíp získavania času je prekonaný - i keď nie v živote jednotlivca, ale v živote veľkých spoločenských celkov. Tu síly rekreačné posobia v matematickej progressivite a znásobujú sa zázračným tempom. Príkladom tohoto je nielen Nemecko, ktoré sa v tak krátkej dobe zase zotavilo z absolutnej porážky, alebo Čína, ktorá už používajú čiastočne pokrokové industriálne metódy napreduje tempom až dych zarážajúcim. Príkladom tohoto ale boli v nedávnej minulosti i takí malí Slováci, u ktorých miera útľaku a dĺžka nadvlády už kulminovali koncom minulého storočia v agone skorého zániku a preca ku podivu mnohých počítne silných etnik - a to prevážne v dosledku činnosti Tomáša Masaryka - dohonili stáročia strádaní behom dvoch desaťročí.

5. My sme nielen Masarykovou emigráciou, ale sme aj emigráciou Amosa Komenského, čili si to uvedomujeme alebo nie a bez ohľadu na to, kto akého je náboženského vyznania. Sme Komenského emigráciou aj preto, že veľká väčšina z nás složí svoje kosti vo svojich nových domovinách.

6. Tomáš G. Masaryk by sa dnes iste pýtal, aký to má význam, že veľká časť našej etnickej rodiny Slovákov a Čechov, žijúcich na Západe už dlhé roky sa využíva vo Fata Morganach, vo vidinách neskutočných, zahrotených mnohokrát ultra-nacionalisticky ba aj ultra-socialisticky, nesnášlivé a v bezohľadnej honbe za hmotou. Povedal by iste, že ak žiadna skupina našej emigrácie nevie sa vzhopit' po prvé: k pozitívnemu a jasnému

formulovaniu cieľov najskor zameraných celosvetovo v danom rámci dnešných pomerov a potom vzhľadom ku krajine, z ktorej sme vyšli a po druhé: k vstupu týchto ideí a k systematickému ich prevádzaniu na širokej humanitárnej báze - tak po dnešných emigrantov zostane iba pár hárkov zažlknutého papiera a viac alebo menej toho "real estate-u" po roznych končinách zemegule.

7. Napokon pripomeňme si skutočnosť, na ktorú sa málokedy spomína. Tomáš G. Masaryk po svojom otcovi bol Slovákom. Ako dospelý muž prvýkrát prišiel so svojou rodinou letovať do Bystricky pri Martine roku 1893, v roku keď slovenská mládež chcela osláviť storočné narodeniny Jána Kollára. Ten okamih, keď v Mošovciach pocítil na svojom tele bodák žandára, ktorý v mene "panského" národa ich rozohnal, bol rozhodujúcim. On nikdy nezabudol, že jeho mravnou povinnosťou je bojovať proti násiliu. V tomto bode neshodol sa ani s Tolstojom. Aj to dokázal tak daleko, že prevážne jeho posobením sa zmenila tvárnosť Strednej Európy v znamení všeobecnej slobody a v širšom rámci zapôsobil na rýchlejší spád dejín. Tenkrát boj smeroval proti iným usurpátorom národnej a kultúrnej slobody, dneska smeruje zase proti iným a ešte k tomu i osobnej slobody na ozaj celosvetovej základni. Násilie ale zostáva násilím ktokoľvek ho prevádza. Iste by sa Masaryk i dneska pýtal svoje svedomie a toto by mu odpovedalo zase reálne a nie vo vidinách neskutočných, že je cesta sice trnistá, ale nie beznádejná a musí viesť k odstráneniu násilia čo prostriedku k zlepšovaniu životnej úrovne. Masarykovo svedomie by povedalo v súlade so Sv. Pavlom (prvá epistola ku Koríntskym, XIII.), ako to sám toho času aj napísal: Bojovať proti násiliu, odstrániť príčiny násilia, možno účinne iba láskou energickou a konstruktívnou, len samolúby a sentimentálny materializmus si dovoľuje chvíľkové charitatívne vzbĺknutie a nezmože bielu vobec. Masaryk bol by i teraz nekonformistom a trňom v oku - ako aj apoštol Pavol - bol tak nacionalistickým a socialistickým fanatikom, ako aj predsudky milujúcim nitra-orthodoxom. - A preca by bojoval boj víťazný.

Sto let Národných Listů a vstupu Realistů do strany Mladočeské

Koncem roku 1960 uplynulo sto let od narození dr. Karla Kramáře, jednoho z největších českých státníků a 1. ledna 1961 naplnilo se století výročí založení Národních Listů, největšího českého deníku. Obě tato výročí souvisí politicky i lidsky: Národní Listy byly orgánem I. čs. ministerského předsedy. Pronásledovaný centralistickými vídeňskými vládami, procházely symbolicky celým naším národním osudem: jejich redaktori, v čele s dr. Grégrem byli vězněni a list zastavován a persekčován. Po příchodu nacistů byly "NL" zastaveny a košická vláda jejich obnovení nepovolila a zakázala. List, který nesl odkaz Havlíčkův, list Nerudův, Barákův a Sladkovského, bři Grégrův. Kra-

mářův a Rašínův, nesměl vycházet. Je možné, že mnohým byla jejich tradice nepohodlná a jejich nesmlouvavý protisovětský postoj nevdaný, ale zákazem byla omezena svoboda tisku a slova. O život Kramářův usilovali v červnu 1916 odsouzením k smrti Habsburkové a 8. ledna 1919 komunisté atentátem, při němž revolverova střela zůstala vězet v Kramářově náprsní tašce. - Kramář byl slovanofil a miloval Rusko. Po komunistické revoluci bez úspěchu usiloval na mezinárodním poli o likvidaci sovětské vlády, dokud byl čas. Kramář předvídal, že nebude-li rudé nebezpečí zdoláno v zárodku, bude se snažit strhnout svět do propasti. Po 40ti letech naplňuje se proroctví tohoto

českého státníka. V mládí by dr. Kramář spoluzakladatelem realistické strany, přítelem Masarykovým a vydavatelem Času. Kramář přelásl Habsburky za sesazení českého trůnu a vyhlásil Masarykovu volbu prezidentem. Škoda, že intriky jejich okolí oba muže rozloučilo.

* Minletěl průmyslu členských zemí EHS, kteří v Bruselu ukončili jednání o problémech západoevropského ocelářství, uložili komisi Evropských společenství - výkonnému orgánu "desítky", aby projednala a připravila "všechna možná protioopatření" jako odpověď na odmítnutí USA povolit dodatečný dovoz ocelových trub na americký trh.

1415 - 1965

EDITORIAL

The Publishers and Editorial Board of the Czechoslovak Weekly NASE HLASY (OUR VOICES) are happy to present this special issue dedicated entirely to the memory of JOHN HUS.

On the occasion of the 550th anniversary of his death we are prompted to make in this way, the great fore-runner of the Reformation better known in our new homeland, Canada. In doing so, we wish also to draw the attention to one of the greatest contributions our old country gave to the world: namely the determination of JOHN HUS to defend freedom of conscience, and his love of truth, which we believe to be still characteristic of the people from which we came.

This publication, which to our knowledge, is the first of its kind outside Czechoslovakia, would not have been possible without the assistance of the scholars who kindly contributed their articles. We would like to thank Professor DOM PAUL VAN VOOGHT, the author of "L'Hérésie de Jean Hus";

Professor S. H. THOMSON, the learned friend of the Czechs and Slovaks; Professor MATTHEW SPINKA, devoted expert on John Hus; Professor A. L. FARRIS, our Canadian contributor, and finally, Professor O. ODLOŽILIK, whom we thank also for valuable suggestions.

On behalf of the Publishers and Editorial Board,

JAROMÍR PETŘÍČEK

JEAN HUSS A L'HEURE DE VATICAN II

DOM PAUL de VOOGHT,
Saint-Germain-en-Laye, France

En cette époque où toutes les valeurs établies sont passées au crible, la question de la réhabilitation de Jean Huss a parfois été soulevée dans l'Eglise catholique. D'aucuns même, si mes renseignements sont exacts, s'en occupent plus ou moins activement. Ont-ils une chance d'y aboutir? Je n'oserais le croire. Au risque de paraître paradoxal, je dirais même qu'une réhabilitation juridique ne me semble pas avoir un très grand intérêt, au moins à l'heure actuelle. La question n'est pas mûre et les esprits, dans l'Eglise catholique, ne sont pas suffisamment préparés à accueillir une aussi étonnante volte-face.

Plus importante qu'une éventuelle et peu probable reprise d'un procès vieux de plus de cinq siècles, me paraît la lente mais sûre progression de l'esprit catholique vers une reconsideration totale du problème hussien et de tous les problèmes du même genre. Je ne pense pas en premier lieu ici au fait que l'Eglise romaine, et cela par la bouche même du pape régnant Paul VI, n'a pas hésité à reconnaître ses torts et ses péchés dans l'origine et la poursuite des grands schismes historiques. C'est là, certes, un grand pas en avant dans le sens de la réconciliation. Ce n'est pas le principal. De plus de poids me paraît le fait que l'Eglise catholique est en train de découvrir les valeurs positives, chrétiennes, évangéliques de confessions séparées d'elle et de personnages exemplaires de ces confessions. Même la où elle ne s'est pas directement intéressée à eux, elle s'est engagée, sans toujours s'en rendre compte, sur la voie de la réhabilitation sinon juridique, du moins humaine et chrétienne. C'est certainement le cas pour Jean Huss. Les catholiques, trop rares hélas qui ont eu l'occasion de se familiariser avec sa pensée et avec celle des réformateurs de Bohême, lorsqu'ils suivent le déroulement de Vatican II, ne peuvent s'empêcher de faire une constatation qui, au premier abord, les surprend. Les tendances profondes

"IN MEMORIAM" OF JOHN HUS

MATTHEW SPINKA, University College, Claremont, Cal.

This year we commemorate the 550th anniversary of the martyr death of John Hus. There are still extant so many misunderstandings and misrepresentations, particularly of his doctrinal views, that it is high time to correct them. I have attempted to do so in two forthcoming books. This is all too brief a summary of some of the salient points of these two works.

First of all, Hus was primarily a reformer: his ideal, at the time of appalling moral degradation, was the Church "without spot or wrinkle." He continued therein the native reform movement already some half a century old, although he was also influenced by the English reformer, John Wyclif, whom he admired, but did not follow slavishly. The first inveterate error which must be corrected, consists of the assertion that Hus was but an echo of Wyclif, possessing no independent views worth mentioning. Actually, Hus accepted from Wyclif's teaching only what he regarded as sound doctrinally, and passed over in silence whatever he disagreed with. He wrote:

I indeed confess that I hold the true opinions which Master John Wyclif, professor of sacred theology, taught, not because he declared them, but because Scripture and infallible reason declare them. If, however, he taught any error, I do not in any way emulate him or anyone else in the error.

Nevertheless, his enemies perverted it into a charge of thoroughgoing "Wyclifism." It

was the first charge against him in the definitive sentence pronounced upon him at the Council of Constance. Not one of the thirty articles on the basis of which he was condemned represented correctly his views. He was thus condemned not for what he himself believed, but on the garbled charges of his enemies.

In the second place, as to Hus' doctrine, he declared it repeatedly to be biblical. No one could go beyond Scripture, be he pope or the most famous theologian. The Bible was the source of all truth and as such was the rule of faith. He wrote:

I confess that I desire nothing but simply to believe, hold, preach and assert as faith which is necessary to salvation, unless I have the following theological demonstration: "Thus the sacred Scriptures have declared explicitly or implicitly, therefore we should thus believe, hold, and assert it as faith." Accordingly, I humbly accord faith, i.e., trust, to the holy Scriptures, desiring to hold, believe, and assert whatever is contained in them as long as I have breath in me...

Jan Hus

By Pavel Javor

With your martyrdom the Middle Ages ceased,
The reign of pretence, obscurity and lies.
Czech nation ripened in your sacred truth,
Your truth for which you died.

Against them, each a self-professed God,
Or Christ messenger here on earth,
Although himself living in mortal sin,
Against them all you waged our Czech war.

Not the strength of arms, or cunning,
Not the purchase of wretched souls,
But a life conforming to the Holy Script
Was your one and only gospel law.

You have preached e'en the smallest,
Unarmed, can triumphantly win
Over all, if he shields the truth
And wills for it to give his life.

With your God's truth,
Our invisible weapon,
To glorious destiny the Czech nation you lead...

de Vatican II rejoignent sur un large front les grands thèmes de la pensée hussienne.

Le concile s'est engagé résolument pour une conception spirituelle et évangélique de l'Eglise. Il ne la présente plus, conformément à de vieilles habitudes, sous le seul aspect d'une société, au sens juridique du terme. Cet aspect de l'Eglise, sans être abandonné, est tombé dans une sorte de désaffection générale...

THE LIFE and DEATH of JAN HUS

OTAKAR ODLOŽILIK, University of Pennsylvania, Philadelphia.

The sixth of July 1965 will be the five hundred and fiftieth anniversary of the death of Jan Hus. It will be observed as a great day by many Czechs and Slovaks in their native land as well as in their new homes, in Canada, in the United States, in Great Britain, in Australia, in Switzerland, and in many other countries. Why will it be so? Why will the day not marked in our calendars as a national or religious holiday be commemorated as a significant anniversary?

The story which we wish to recapitulate, had its modest origin in southern Bohemia around 1370. A boy born in a small town of Husinec and given the name of Jan (John) would have hardly achieved distinction, if he had not left, at an early age, his parental home to study in higher schools in Prague. The blessed reign of Charles IV., "the Father of the Country" was over, when Jan of Husinec entered one of the parochial schools of which there were many in the three "towns" of Prague, both on the right and left banks of Vltava river. From there he proceeded to the university flourishing in Prague since its foundation in 1348. In university and in other public records Jan continued to use his full name "of Husinec" but soon an abbreviated form Jan Hus became common among his fellow-students. As HUS in Czech means goose, both Jan and his friends played with the name and used it for all kind of jokes.

There was in the early career of Jan Hus nothing strikingly different from the conventional pattern of medieval academic life. He advanced in his studies successfully, and in 1396 he took the degree of master of arts. At a later date he entered the divinity school and earned there the degree of bachelor. But throughout his life he was more attached to the school of liberal arts than to theology and the master's degree in arts came to be closely linked with his name.

The early years of the fifteenth century were eventful and decisive for the young scholar's future life. Hus' reputation among the university masters was soon well established and in 1401 he was elected dean of the faculty of liberal arts. At a somewhat earlier date he took the holy orders and attracted large audiences by his sermons. In 1402 he was appointed as rector and preacher at the Bethlehem Chapel in the Old Town of Prague. The combination of academic duties with the preaching at Bethlehem proved to be particularly useful and fortunate. As an academic teacher Hus maintained close contacts with his colleagues and the student body; from the Bethlehem pulpit he spoke to the Czech population of the city, since the foundation charter of the chapel stipulated that sermons there should be delivered in the native language and not in Latin.

Hus once admitted that as a poor student he thought of the ecclesiastical career as the best means to secure easy and com-

fortable living. Not by a sudden conversion which could be connected with a specific date but by spiritual processes, which he never described in detail, Hus arrived at a subtler and more inspiring conception of priesthood. He began to see his chief duty in promoting the program of church reform for which many ardent clerics campaigned, in the latter part of the fourteenth century, in England as well as in Bohemia. Although temporarily interrupted, the activities of the Czech pioneers of reform were known to the younger generation. They served as a source of inspiration for Jan Hus and his circle. Among Hus' friends Jerome of Prague distinguished himself by his ardor and courage and Jacobell of Stribro by his penetrating analysis of theological problems. The writings of John Wyclif of which many copies reached Prague around 1400, and after, were eagerly read by the Czech advocates of reform as they contained ideas similar to their own aspirations...

JOHN HUS AND MARTIN LUTHER

ALLAN L. FARRIS, Knox College, Toronto

"John Hus was burned but not vanquished," wrote David Schaff in his biography of Hus. Hus' power to inform, inspire and instruct can be documented at many points in Czech history. That this power is still operative is most effectively demonstrated by the publication of this special issue of NASE HLASY commemorating the 550th anniversary of the martyrdom of John Hus. But his influence is not limited to his own countrymen.

One crucial point at which Hus' unvanquished spirit made a great impact was at the Disputation of Leipzig held in 1519 in which John Eck, the powerful defender of Roman orthodoxy, faced Martin Luther, the reforming monk who was just beginning to challenge the old order from the standpoint of his scriptural and historical

studies. Luther, apparently, had first become acquainted with some of Hus' sermons while still a student at the University of Erfurt. He was drawn to these writings out of curiosity to discover what kind of doctrine a heretic would set forth. To his amazement, however, he found the sermons attractive and scriptural and wondered why a man would have been burned for such teachings. He came to the conclusion that he was probably reading sermons preached by Hus before becoming a heretic.

Luther's subsequent posting of the 95 theses on the door of the Castle Church at Wittenburg, Oct. 31, 1517, as we all know, raised an unprecedented furor. The times were propitious for such a protest against the indulgence traffic and other abuses in the Church...

SEEK THE TRUTH, HEAR THE TRUTH, LEARN THE TRUTH.
DEFEND THE TRUTH TO DEATH FOR THE TRUTH WILL LIBERATE YOU...

TO ALL THE PEOPLE OF BOHEMIA JUNE 10, 1415

Master John Hus, a servant of God, in hope, to all the faithful Bohemians who love and will love God, praying that God may grant them to live and die in His grace and dwell for ever in the heavenly joy. Amen.

Faithful and beloved of God, lords and ladies, rich and poor! I entreat you and exhort you to love God, to spread abroad His word, and to hear and observe it more willingly. I entreat you to hold fast the truth of God, which I have written and preached to you from the Holy Scriptures and the utterances of His saints. I entreat you also, if any have heard in my preaching or private conversation that which is opposed to God's

truth, or if I have ever written anything of that kind—I trust God that it is not so—not to hold to it. I entreat you, if any have noticed frivolity in my words or actions, not to imitate it, but to pray God that it may please Him to pardon me. I entreat you to love and commend and cultivate priests of good life—especially those that are earnest students of Holy Writ. I entreat you to beware of deceitful men, and particularly of wicked priests, of whom the Saviour saith that they are in sheep's clothing; but inwardly are raving wolves. I entreat you to be kind to the poor and to rule them justly. I entreat all citizens to be righteous in their business dealings. I entreat all artisans faithfully to follow their craft and take delight

in it. I entreat all servants to be faithful servants of their masters and mistresses. I entreat masters to live a good life and faithfully to instruct their scholars, especially that they may love God and learn to give themselves to knowledge, in order to promote His honour, the welfare of the state, and their own salvation, but not for the sake of avarice or the praise of man. I entreat students of letters and other scholars to obey their masters in things good, to imitate them, and diligently apply themselves to letters for the sake of God's honour and their own salvation and of other men. . .

I write this letter to you in prison, bound with chains and expecting on the morrow the sentence of

death, yet fully trusting in God that I shall not swerve from His truth nor swear denial of the errors, whereof I have been charged by false witnesses. What grace God hath shown me, and how He helps me in the midst of strange temptations, you will know when by His mercy we meet in joy in His presence. Of Master Jerome, my beloved friend, I hear nothing except that he too like myself, is in a noisome prison waiting for death, and that on account of his faith which he showed so earnestly to the Bohemians. The Bohemians are our fiercest enemies, and have put us under the power and custody of other adversaries; pray for them, I beseech you. Also I entreat you, especially people of Prague, to sup-

port the chapel at Bethlehem, so far as God shall permit His holy word to be preached there. It is on account of that chapel that the devil hath blazed forth with anger, and it is against it that he hath aroused parish priests and cathedral clergy; in truth he felt that his kingdom was being overthrown in that place. I trust that God will preserve that chapel as long as it is His pleasure, and cause greater good to be done there by others than by me, His unprofitable servant. I entreat this too of you, that ye love one another, defend good men from violent oppression, and give every one an opportunity of hearing the truth. I am writing this with the help of a good angel on Monday night before St. Vitus's Day.

MISTR JOHN HUS

The Sacrifice of Master John

Paul F. Myslin:

The author of this essay, Paul F. Myslin, a Catholic, studied at Masaryk University in Brno, Czechoslovakia, McMaster University in Hamilton, University of Toronto, Canada. Presently the author is teaching Classics and History of Fine Arts at the Orillia Collegiate Institute.

While the Middle Ages had not produced a major literary composition of a dramatic nature, the theatre at the Council of Constance provided real tragedy, grandiose in the number of participants, awesome in the persons of Baldassare Cossa (the antipope John XXIII.), and of the imposing Emperor Sigismund, and sorrowful in the burnt remnants of John Hus. The ironical frustration of purpose and discovery of the true situation are a classic example of all great schemes whenever man tries to solve fundamental issues but succumbs in his physical infirmity, guessing faintly that perhaps others in a distant future may benefit from his sacrifice. Such was the fate of John Hus, the reformer priest, writer, champion of national rights, Master of Arts and Rector of the University of Prague. In the light of endless re-examination and even heated discussion it is hardly an exaggeration if we state that for five hundred years the cold waters of the Rhine were unable to extinguish the flickering sparks of hot ashes of which the knaves of Constance so eagerly disposed after Master John's courageous death on the pyre...

The Middle Ages - another world.

The benefit of witnessing (at least through the various information media) the Second Vatican Council enables us to understand better the scope and difficulties such an assembly must face: the reforming spirit and the equally serious arguments of the traditionalists. It may sway also to an easy comparison at the expense of a historic setting, function, state of mind. It is unthinkable to see the present Council of Fathers being presided over by the president of France or Germany with all the more important state dignitaries attending, and the vote being taken by the representatives of the "Great Powers". 1) with the more specific agenda left to professors of theology gathered from all existing universities. Also the concept cardinals, originally administrators of the Papal State, was so much different that only an expert on medieval and Church history is able to comprehend all terms correctly. 2) If we feel compelled to return to Constance in that fateful year of 1415 A.D., we are justified only by our intent to learn from history in order to uncover the contribution to mankind's progress of thought.

HUSOVA OSLAVA V TORONTĚ V NEDELI DNE 16. KVETNA O 7. HODINĚ VEČER

550. výročí Husovy smrti nezůstává nepovšimnuto kanadskými církevními kruhy v Torontě. V neděli dne 16. května o 7. hodině večerní se budou konat zvláštní vzpomínkové bohoslužby v presbyteriálním kostele CALVIN, který je na Delisle Avenue, blízko Yonge St. a St. Clair Ave. Tyto bohoslužby budou mít interdenominální ráz. Řečníkem bude Rev. A. L. Farris, profesor církevní historie na Knox College v Torontě. Čsl. veřejnost je srdečně zvána na tento vzpomínkový Husův večer.

PAMATÁME 550-TE VÝROČÍ JANA HUSA

Dr. A. P. Slabey

Za minulé roky mávali sme my československí evangelickí čili protestantskí krajani dôstojné oslavy smrti Jana Husa i tu vo slobodnej U.S.Amerike. Bývalo to vo väčších mestách v našich i v anglických kostoloch, ba často i vo veľkých dvorancoch a sokolovniach. Pri tom boli nábožné spevy ľudia i spevokolov a tiež instrumentálna hudba. Rečnili o Husovi výborní kazatelia a iní rečníci. Vydala sa tiež o tom i dobrá literatúra a pamätníky. Tak bolo zvlášte r. 1915, kedy v starej vlasti Habsburská imperia nedovolila Husové oslavy. Ale na Slovensku predsa aspoň kostolné zvony zvonili a čítali ho tajne spomínali.

Tohto leta 6. júla je 550 rokov od upálenia r.k. kňaza a českého univerzitného profesora blahej pamäti, Jána Husa, vo veku 44. Dal ho upáliť za živa jako kacíra Koncil r.k. Cirkvi v nemeckom meste Konstanci.

A prečo? Preto že Hus mocne kázal slovo božie, evangelium Pána Ježiša Krista, ktorého veril a miloval. Preto že bol mravokáreca a káral triechy niele mpspolitých ľudí, ale i nešľachetných kňazov a biskupov, ba i samých pápežov, ktorých vtedy bolo až tri v troch mestách a vzájomne sa potierali a preklínali. Pretože zastával sa chudobných a biednych poddaných sedliakov, i apeloval na pánov a zemanov, aby s nimi spravdливо zachádzali. Pretože bojoval proti poverám a švindlom s relikviami a proti odpustkom, ktoré ľud demoralizovali. Pretože zastával sa anglického kňaza, profesora a reformátora, Jána Wycliffa, kde videl, že tento má pravdu. Pretože chcel, aby poblúdená cirkev vrátila sa k evangeliu Kristovu a k učeníu apoštolskému, lebo vtedy cirkev od neho ďaleko zabúdila. Pretože pravdu hájil a krivdu bil. Veril v slobodu náboženstva a svedomia.

Na svedectvo falošných a zástílivých svedkov cirkevných hodnostárov odsúdili k barbarskej smrti upálením za živa. Nešľachetný a vierolomný kráľ Zigmund dal Husovi bezpečný pas či glejt, teraz ho zrušil a k jeho smrti privolil. Husovi nedovolili advokát-

sku obranu ani náležitý výsluch len chcel od neho, aby odvolal kacírske bludy. On prosil od nich, aby ho presvedčili z Písma ev., t.j. z Biblie a tak uzná svoje chyby. Ale to nevedeli dokázať, ani sa nepokúsili. Oni ho len zlostne degradovali, preklínali a vydali spáliť von z mesta a jeho popol hodili do rieky Rýna, aby žiadna pamiatka po ňom nezostala. Hus zomrel ticho v modlitbe za nepriateľov a za svoju dušu, ktorú poručil Ježišu Kristu...

Nepriatelia sa usilovali potlačiť a umlčať Husovu pamiatku. Zakazovali o ňom písať alebo vydávať jeho spisy, alebo o ňom rečníc. Odstraňovali jeho sochy a o-brazy. Zbúrali jeho Betlémskú kaplnku v Prahe, kde tak milo a horlivo kázaval česky slovo božie k tisícom. Ale ten kostol či kaplnka pred niekoľko rokov v Prahe znovu vystavená, a bude v nej opäť kázano na veľkej oslave tohto leta na 550 ročnú pamiatku slávneho kazateľa, profesora, Kristovho svedka, Jána Husa.

Podobné oslavy konajú sa i po iných končinách a krajinách a tak i v našej drahej novej vlasti v U.S.Amerike a v Canade a možno i v Južnej Amerike, kde sú naši ľudia. Nože zúčastníme sa týchto osláv kde možno hŕfnie a účtovo i štedre jak po minulé časy tak tým viac tohto významného roku 1965. Hlásme sa hrdo k Husovi o slovom i skutkom a životom. Poučme o ňom i naše deti. Várme si jeho milujúceho srdca a šľachetného charakteru. Ďakujme zaň Bohu, lebo viera v Boha učinila Husa čím bol.

Husov príklad nadechnul a vzbudil mnoho našich buditeľov, spisovateľov, historikov, učiteľov, a národných vodcov. Pod jeho vlivom bol i náš drahý T.G. Masaryk, ktorý následkom čítania Husových spisov a Biblie prestúpil do protestantskej cirkvi a stal sa bojovníkom za slobodu a demokraciu. Nezapomínajme, že to bolo na Husov sviatok 6. júla 1915, keď profesor Masaryk v protestantskom Švajciarsku vyhlásil boj za slobodu a demokratickú ČSR. A na štít dal Husovo heslo: "Pravda víťazí". Veríme, že znovu zvíťazí.

THE HERITAGE OF JOHN HUS.

S. H. THOMSON,
University of Colorado,
Boulder, Colo.

The professor-priest John Hus who was burned at the stake on July 6, 1415 on the shore of Lake Constance by the great Church council meeting in the town of Constance, has since that time occupied a unique place in the hearts and minds of the Czech people. All Czechs, whether at home in Bohemia or abroad in the emigration, honor and revere his memory. Indeed it is probably true that no other people in our Western family of nations has as its hero and model a person of a like character. Other nations may have great military heroes, powerful statesmen, great lawgivers or successful administrators, but to find a whole people admiring and revering a gentle priest and teacher is indeed a striking fact. It has been that way since the close of the trial by the church. His followers accepted the challenge of his condemnation and martyrdom and took up arms against the forces of the Empire, led by Emperor Sigismund. For almost two decades these Hussites met and repulsed the might of the Empire, organized in crusade after crusade, blessed by the pope and supported by the German nobles and townsmen. The "heretical" Czechs outfought, outprayed, outsang and outlasted the best the Empire could send against them, buoyed by their conviction that Hus was no heretic, but was rather a true and truthful man, living and witnessing to the truth of the Gospel as he read it.

At the last the Czech "warriors of God" could only be defeated by other Czechs. There had arisen a sad split among the followers of Hus: the townsfolk of Prague and those who were willing to compromise with the papal party on the one hand, and, on the other, the Tabornites, mostly if not all from the peasantry and the "simple" folk who would accept no such compromise. Both parties called themselves Hussites. For almost a century the people of Bohemia continued to follow the teachings of Hus, even when they were ruled by a Polish prince who was a devout Catholic. The rest of Europe looked askance at this people who preferred the spirit of heresy to the comfort and security of the established Roman church. Even Luther in his earlier pronouncements on the subject, relying on the accepted German opinion of the Hussite faith, condemned Hus and his teaching. But when at the Leipzig debates with Dr. Eck, he was obliged to examine what Hus had actually thought and said, he changed his opinion, remarking "We have all been Hussites without knowing it. St. Paul and St. Augustine were also Hussites. It is about time we Germans and the Czechs should forget our ancient animosities and join in furthering the truth of the Gospel..."

10. 720 VÝTISKŮ "NAŠICH HLASŮ"

Oznamujeme našim čtenářům, že příští číslo "Našich Hlasů" vyjde jako dvojčíslo v anglickém jazyku a ve slavnostní tříbarevné úpravě. Bude věnováno památce Mistra Jana Husa na pátém 550 výročí jeho mučednické smrti. Číslo bude rozesláno nákladem 10.720tí výtisků.

Vydavatelstvo děkuje touto cestou všem spolupracovníkům za věchnu pomoc při uskutečnění tohoto slavnostního čísla, zvláště kolegům A. Večeřovi a J. Petříčkovi, a A. Lněničkovi.

Po administrativní stránce byla také pomoc paní Ruth Petříčkové neocenitelná a umožnila, že jsme mohli toto slavnostní číslo v takovém vysokém nákladu vydat a rozélat do rukou osob zvláště povolaných. Při distribuci byli také nápomocni naši obětaví spolupracovníci ve Winnipegu, ve Washingtonu, v New Yorku, v Chicagu, ve Vancouveru, v Montrealu a v Torontě. I jim patří náš dík.

Josef Čermák
Za redakci a vydavatele

POZDRAV SOKOLSKÉMU STOLETÍ

X. SLET AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ 23. - 25. ČERVNA 1961 V CHICAGU
MANIFESTACI VERNOSTI AMERICKÉHO SOKOLSTVA DEMOKRATICKÝM IDEÁLOM
SOKOLSKÝM • LETOŠNÍ SLET JE ZAHAJOVACÍM PODNIKEM OSLAV
STÉHO VÝROČÍ TYRŠOVA SOKOLSTVA • SLOVENSKÉ SOKOLSTVO OSLAVÍ
STO LET SOKOLSTVA V ROCE 1962 SLETEM V PITTSBURGHU • JUBILEJNÍ
SLET VE VÍDNI V ČERVENCÍ 1962 BUDE VYVRCHOLENÍM OSLAV
KANADSKÉ SOKOLSTVO ZDRAVÍ AMERICKÉ SOKOLSTVO A ZVE NA SVŮJ
JUBILEJNÍ SLET, KTERÝM OSLAVÍ 50 LET SOKOLSTVA V KANADĚ
19. - 20. KVĚTNA 1962 V TORONTE

SOKOL

Jan Waldauf

Even a cursory look into the history of Czechoslovakia brings to light the profound influence Sokol has had on the development of this Nation. A study of events of the past 100 years shows that Sokol made a unique contribution to the development, maturity and stability of the Nation.

Since the fateful Battle at the White Mountain, the Czechs were under alien domination; their political independence lost, their material and intellectual life crushed and their cultural and moral unity broken. Such was their humiliation and state of confusion that they lacked even the desire to rid themselves of the foreign domination that held them down and they accustomed themselves to playing the role of slaves and servants to those who were exploiting them.

The Nation had no support. The upper classes were germanized. There were no Czech schools, no books, no art, no science, no industry and no trade. Czechs who wished to get on in the world had to abandon their name, their native tongue, their traditions, sentiments and customs. Neither Europe nor the World knew anything or wished to know anything of a Czechoslovak Nation. In this dark period of national despair there emerged a few men who took it upon themselves to re-awaken in the nation a sense of national pride based on the nation's rich history and past achievements. They endeavored to arouse in their fellow countrymen a sense of human and national dignity and purpose. Outstanding among them was Dr. Miroslav Tyrš, Doctor of Philosophy and Professor of the History of Arts at the Charles University in Prague, the founder of Sokol.

From Dr. Tyrš' study of history and the causes of the rise and decline of nations, he deduced that Darwin's theory of the survival of the fittest applied also to nations. He realized that freedom for his nation would be attained only through a physical, moral and spiritual regeneration. This, he reasoned, could best be achieved through physical education. With his friend Jindřich (Henry) Fugner they discussed various ways of how this could be achieved. In 1862 they founded a physical culture society called Sokol. Among members of Sokol were some of the outstanding personalities of the Czech national life; Count Deym and Thurn-Taxis, the famous scientist Jan Ev. Purkyne, the great Czech historian František Palacký, the writers Fr. I. Celakovský and Karolína Světlá, the educator Smerling, politicians such as both brothers Gregř, journalist and dynamic leader of students and workers Josef

Barak, Thomas Cerný who later became the mayor of Prague, Professor Rudolf Skuherský, Ferdinand Naprstek, painter Frant. Zenisek, and sculpturer Bohumil Šnirch. The Sokol flag and Sokol uniforms were designed by the famous painter Joseph Manes. From an initial membership of 75, Sokol soon attained a membership of 1,000 and other Sokol societies—Units as they are called—were established in other cities, towns and villages, and other countries as well.

Because of its strict adherence to democratic principles, Sokol was, from the very beginning, suspect in the eyes of the hostile government and constantly under police surveillance; its activities restricted and hindered. Sokol was marked in the police files as "a school of democracy, republicanism and socialism".

In a relatively short time Sokol transformed the whole Czech nation physically and mentally. In its ranks was united the whole nation. Members of Sokol were drawn from all walks of life, of all ages and of both sexes regardless of political or religious convictions.

The Sokol idea is based on the principle that only the fittest will survive. To be fit, a nation and its individuals must be healthier and more active both in body and mind. This can only be achieved by continuous exercise and self-improvement. Sokol physical education aims at development of each individual to the best of his abilities and at the united efforts of all through co-operation. Sokol urges its members to work at continuous self-improvement in order to contribute to a greater extent to the benefit of the whole nation whose well-being is their highest goal. Sokol members learn to subordinate their personal well-being to that of the society and the nation. To work for one's nation is an honour and privilege which cannot be paid for. All work in Sokol is therefore performed without remuneration.

Sokol requires from its members, especially its leaders and officers, many sacrifices. The considerable expenses connected with its activities are borne by Sokol members without outside assistance and this fact assures Sokol its independence for which it is justly famous.

The leading motif of Sokol education finds its expression best in the fact that it does not serve an individual but the whole, the nation, and humanity as a whole.

Freedom of the nation as well as the individual is held as the highest value in man's life. Members of Sokol learn to respect freedom of others and to protect the freedom of all by self-imposed strict discipline.

Sokol is a school of democracy. All its members are equal and Sokol is administered in a democratic way. Democracy in Sokol is refined into brotherhood which is more than democracy and more than equality. It is equality and love. Sokol members call one another "brother" and "sister".

Sokol education does not stop with physical education. It is manifold. It exercises the complete body and, in addition, uses all suitable means for attainment of physical fitness both in gymnasiums and in outdoor activities. The ideal is the ancient Greek "kalokagathia". Sokol does not only want a healthy and strong body — not only beauty of a body but, just as important, it requires and seeks to create a beauty of the soul. The beauty and nobility is a characteristic condition of Sokol education. Its motto: Health—Strength—Beauty.

An exhibition of Sokol work are the Sokol Slets held from time to time. To the nation they are what to the ancient Greeks were their Olympic Games. Sokol made a small and largely unknown country famous by its victories at European and World Gymnastic Championships, Olympic Games and by its famous All-Sokol Slets in Prague.

Zdařilý úvod X. sletu A.O.S.

Slet Sokolské župy Severovýchodní Americké Obce Sokolské, konaný v neděli 11. června v Clevelandu, byl radostnou a mohutnou přehlídkou sokolské činnosti severovýchodní oblasti Spojených států a ukázkou přípravy na nastávající X. Slet Americké Obce Sokolské v Chicagu. Sletu se zúčastnil velký počet cvičících všech složek a sletová vystoupení, v krásném letovisku nedaleko Clevelandu, sledoval značný počet diváků. Vyvrcholením sletu bylo velmi působivé zvláštní vystoupení Severovýchodní župy, v němž vystoupilo přes 100 cvičenců. Slet opětovně potvrdil, že Cleveland zůstává baštou ryziho sokolství ve Spojených státech. Kanadský Sokol, okrsek čsl. Sokolstva v zahraničí, byl na sletu zastoupen 3 člennou delegací Tělocvičné jednoty Sokol "Masaryk" Montreal a 40ti člennou výpravou jednoty Sokol Toronto 2, vedenou starostou Ladislavem Vávrou, jejíž cvičenci cvičili také ve svém zvláštním vystoupení.

X. Slet AOS v Chicagu

NADŠENÝ HYMNUS TĚLESNÉ A DUŠEVNÍ KRÁSY
bude znít při X. sletu Amerického Sokolstva v neděli 25. června t.r. mohutně ze středu tisíců. Jejich sebedůvěra a sebe-kázeň znovu prokáže nejen všem Slovanům, nebo lidem slovanského původu, ale i ostatním národům na tomto kontinentě, v čem spočívá tajemství výchovné činnosti Sokolstva. Po polední hlavního sletového dne nastoupí sokolské čety a ostatní spřátelené organizace k manifestačnímu průvodu hlavní ulicí Cicera, Čermákovou třídou, celým Berwynem na Hoffmanův stadion s vlajícími vlajkami americkou a československou. Vidíme je v duchu, jak budou vedle sebe vlát veselé, jakoby je vzdouvala hrdost všech, kteří budou ve vyrovnaných řadách za nimi pochodovat jako představitelé silného a slovanského proudu - bratři a sestry Sokolů, žijících mezi svobodnými národy; budou vlát veselé, jakoby vyjadřovaly hrdost národního sebevědomí všech tisíců, kteří odchovali Tyršovou zásadou "Ve zdravém těle zdravý duch", zachovali si vědomí bratrské jednoty, nejlínějšího mravního pouta sokolského bratrstva v širém světě.

Americké Sokolstvo uctilo památku padlých

Jako každý rok v tuto dobu Sokol Washington D.C. ve spolupráci s okolními jednotami amerického Sokolstva památku padlých hrdinů ve světových válkách, zejména padlých Sokolů a jiných příslušníků spojeneckých armád čs. původu. V neděli 28. května v pravé poledne po vystřídání stráží přistoupila 12ti členná sokolská delegace, vedená poddůstojníkem americké námořní pěchoty, k hrobkám Tří neznámých vojáků v Arlingtonském Národním hřbitově u Washingtonu. Na poddůstojníka pověřeného delegací, starosta br. Neuman a jednatel bratr Arient, položili sokolský věnec k hrobkám. Poté měl slavnostní projev v angličtině vzdělavatel Sokola Blesk Baltimore, br. Frank J. Pelz prohlásil:

"V úterý 30. května bude americký národ vzpomínat na všechny své syny, kteří v té či oné generaci položili svůj život na oltář své vlasti. - Národ vzdává plnou poctu těm, kdož překročili Delaware do Trentonu, kdož drželi frontu u Antietam Creek a těm, kdož se nedostali až k řece Yalu. Pohřbili jsme své mrtvé a jejich hroby se táhnou časem a prostorem od Little Round Top k Iwo Jima, od San Juan Hill až k Anzio Beach. Loni navštívilo hroby Neznámých bojovníků na dva milióny lidí. Mnozí pohlíželi střídavě na tři hroby, ve kterých leží pozůstatky muže, který padl za I. světové války, muže, který padl za II. světové války a muže který obětoval svůj život na Koreji. Tisíce a tisíce těchto návštěvníků si kladly otázku: "Kdo jsou tyto mužové? Není jeden z nich můj syn - můj muž - můj bratr?"...

Americký Sokol, který zde dnes zastupujeme, byl založen v Americe v roce 1865 v St. Louis ve státě Missouri. Avšak první sokolská jednota vůbec vznikla již roku 1862 v Praze, v srdci střední Evropy. Toto hnutí bylo založeno na starořeckém ideálu "Ve zdravém těle zdravý duch" a ve víře, že tělesně a duševně zdraví občané mohou žít jen ve svobodě a demokracii. Tyto ideály se přičinily o to, že se Sokolové stali v krátké době českým národním vojskem, které bylo základem nové československé armády, československých legií. Ty se za I. světové války proslavily téměř na všech bojištích světa na straně Spojenců. Také příslušníci naší americké sokolské organizace se zúčastnili aktivně boje za demokracii a svobodu v řadách americké i československé armády v obou světových válkách. Mnozí z nich položili v boji své životy. A právě dnes, vzpomínáme všech našich padlých hrdinů zasvěcujeme se znovu ideálům svobody, demokracie a spravedlnosti pro všechny. Při památce padlých slibujeme, že v tomto boji budeme pokračovat až do úplného vítězství ... Mnozí si v Den padlých položí otázku: "Je nekonečná řada bílých, tichých křížů připomínkou věcí minulých nebo předzvěstí věcí budoucích?"

Po projevu br. Pelze zatroubil vojenský trubák symbolickou večerku a poté se Sokolové rozcházeli spolu se stovkami turistů ze hřbitova domů a za svými povinnostmi.

CYRILOMETODĚJSKÝ ODKAZ A DNEŠEK

Dr. FRANTIŠEK SCHWARZENBERG, ŘÍM

V tomto roce jedenáctistého výročí příchodu slovanských věrozvěstů do našich zemí chceme znovu promýšlet a zvážit význam jejich odkazu pro naši dobu. Lidé náboženského založení se zamyslí nad jejich svatostí, historikové nám osvětlí sled dějinných událostí, theologové nám mnoho povědí o tehdy nadcházejícím církevním rozkolu. Všechny tyto úvahy budeme sledovat s převládajícím zájmem a načerpáme z nich mnohé poučení. Nakonec se však nevyhneme oněm palčivým otázkám: kdo jsme, co jsme, máme nějaké poslání, jak a čím se můžeme nejlépe zasloužit o zlepšení světa, ve kterém žijeme?

Při hledání odpovědí na tyto otázky docházíme snadno k zjištění již skoro otřepaným, jako třeba: jsme nejzápadnějšími Slovy, jsme pojátkem mezi slovanským východem a germánsko-románským západem, jsme částí civilizace západní, ač počátky našeho vzdělání byly východní, jsme dítětem Říma i Byzance, jsme mostem mezi Západem a Východem atd. atd. To vše již bylo tak často opakováno, že nás to už skoro unavuje. A přesto to nejsou pouhé fráze, přeci je v tom něco pravdy. Ale jakou pravdu si z toho shluku tvrzení můžeme dnes vyloupnout, jaké poučení si z toho všeho můžeme vzít pro své příští snažení?

Myslím, že můžeme rozpoznat ony úseky, kde nám je možno více pomoci, než je dáno jiným; ony úseky, kde snad popravdě můžeme mluvit o jakémsi svém vlastním poslání. Mám na mysli oddělení dvou z největších nehod, které nás kdy postihly. Myslím zde na ony dva velké rozkoly, na ona dvě veliká rozbratření, která rozdělila náš svět k nedozírné škodě nás všech.

Náš svět — středozemský, křesťanský svět — se kdysi rozštěpil v Církev západní a církev východní, v okruh Říma a okruh Cařihradu. A v našich časech se svět celý roztoupil v část komunistickou a část nekomunistickou — v onu oblast, kde duchovní hodnoty jsou oficiálně zavrhovány a v onu oblast, kde jsou brány za základ všeho či alespoň připouštěny. Pokaždé jsme zle doplatili, jak na ono rozštěpení první, tak na toto druhé. Nerozdělené křesťanství by bylo mohlo lépe odolávat nájezdům z Východu; odkaz antické kultury, žijící dále v Byzanci by se byl mohl stát společným vlastnictvím nás všech, aniž by bylo potřeba tento odkaz znovu, jakoby špendlíčkem pracně vykopávat; Církev nerozdělená by nebyla musila tak často upadat v područí politiky a státní moci; národy, opřené o takovou jedinou, silnou a svobodnou Církev by snad byly mohly lépe odolávat zneužívání panovnické zvrlosti, ať už šlo o caesaropapismus východní, či absolutismus západní. Evropa, od Atlantiku po Ural nábožensky a kulturně ucelená mohla snad úspěšněji proplout úskalím náboženských válek, pokud by se jim nebyla vůbec mohla vyhnout. Mohla snad i ve větší politické ucelenosti jít vstříc svému vedoucímu civilizačnímu poslání ve světě. A tak bychom mohli pokračovat do nekonečna.

Až není důkazů pro tyto dohady, přeci jedno je jisté: rozdělení křesťanství vedlo bylo jednou z největších nehod naší minulosti.

CYRIL A METODĚJ

J. PETRÍČEK

Výročí příchodu soluňských bratrů Konstantina - Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu daleko přesahuje rámec zájmu odborníků v badání církevně-historickém, politickém, jazykozpytném a literárním, protože oba bratři mají v naší národní tradici místo nad jiné významné: bylo to jejich zásluhou, že naši předkové byli trvale získáni pro křesťanství. K tomuto jubileu bylo už hodně napsáno a ještě se chystá řada studií, protože cyrilometodějské badání poskytuje velmi vědecké pole studijní. Od dob Dobrovského toto badání nesmírně pokročilo. Východiskem zkoumání zůstávají mezi písemnými doklady i nadále dvě i nadále dvě staroslovanské legendy o životě bratrů, které vznikly na půdě Velké Moravy záhy po událostech let 863-885. Mnoho čtenářů nemá přístup k těmto pramenům. Účelem tohoto článku je zrekapitulovat, příběhy které jsou povětšinou známy ze školní historie a osvěžit je pomocí těchto nejstarších pramenů, protože byly sepsány očitými svědky. Obě legendy byly podrobeny nejprůběžnější kritice a shledány spolehlivými doklady, takže jejich autoři mohou být považovány za první slovanské historiky. Není dokonce vyloučeno, že autor legendy o Metodějovi nebyl příslušníkem některého slovanského kmene území Velké Moravy. Poslechněme si tedy, co praví první legenda o Rastislavově rozhodnutí vyhledat pomoci u byzantského císaře Michala III., panovníka zrovna ne dobrého pověsti v historii: "Náš lid se zřekl pohanství a drží se křesťanského zákona. Nemáme však takového učitele, který by nám pravou křesťanskou víru vložil v našem jazyku, aby též jiné kraje, vidouce to, nás napodobily. Nuže pošli nám, pane, takového biskupa a učitele. Od vás zajisté vždy vychází dobrý zákon na všechny strany." Druhá legenda "Život

sv. Metoděje" o tom praví: "Stalo se v ty dny, že Rostislav, kníže slovanský, se Svatoplukem vypravili poselstvem do Moravy k císaři Michalu, pravice toto: Jsme Bohu díky zdraví. Přišlo k nám mnoho učitelů křesťanských z Vlach, z Řecka a z Němce, rozličně nás učíce. My Slované jsme však lid prostý, a nemáme, kdo by nás vyučil pravdě a rozumně nám ji vložil. Nuže tedy, pane, pošli takového muže, který nás uvede ve všelikou spravedlnost." V obou líčeních není rozporu. Podobně jako v evangeliích, oba záznamy se doplňují. Druhá verze je plně ve shodě s novými nálezy, které ukazují, že před příchodem byzantské misie byly na Moravě rozsáhlé kostely svědčící o činnosti jiných misí.

Císař Michal nebyl postaven Rastislavovou žádostí před těžký úkol. Měl právě takového muže ve svých službách. Podle legendy "Život Konstantinův" se takto obrátil ke Konstantinovi: "Slyš, filosofe, co praví? Jiný toho nesvede, leda ty. Hle, tu náš hojně dary, vezmi si svého bratra opata Metoděje, a běž. Neb vy jste Soluňané a Soluňané všichni hovoří čistě slovanský." Morav-

Císař Michal nebyl postaven Rastislavovou žádostí před těžký úkol. Měl právě takového muže ve svých službách. Podle legendy "Život Konstantinův" se takto obrátil ke Konstantinovi: "Slyš, filosofe, co praví? Jiný toho nesvede, leda ty. Hle, tu náš hojně dary, vezmi si svého bratra opata Metoděje, a běž. Neb vy jste Soluňané a Soluňané všichni hovoří čistě slovanský." Morav-

863

1963

TO THE CZECHOSLOVAK COMMUNITY

It gives me great pleasure to be able to greet the Czechoslovak Community in Toronto on the occasion of the 11th Centennial of the apostolic mission of Sts. Cyril and Methodius.

The arrival from Byzantium of the two learned brothers Cyril and Methodius in the lands comprising present-day Czechoslovakia opened a new chapter in the history of Europe. Not only did these missionaries bring with them the light of Christianity, but also translation of Holy Writ in the Old Slavonic language, a medium founded by Cyril in order to enable the Slavic peoples to read the Word of God in their own tongue. Literature and the other arts soon began to develop within the framework of this new language and culture. The disciples of Sts. Cyril and Methodius eventually brought Christianity to the Bulgars, Ukrainians and other Slavs. Their labors reaped fruits through the preservation of that culture until today.

At this time, when the peoples of Czechoslovakia are ruled by oppressors, I pray the time of their liberation be soon, so that they might once again live in the community of free nations.

MOST REV. ISIDORE BORECKY,
BISHOP OF TORONTO

CYRILLO-METODĚJSKÁ TRADICE A NAŠE OSVOBOZENÍ

Dr. V. Fanderlík

Historické badání objevilo mnoho nového za posledních sto let a nálezy archeologické osvětlily dobu Cyrilla a Metoděje natolik, že dnes se již nemusíme dohadovat, ale spíše víme, co se tehdy před jedenácti sty lety dalo. To všechno zajímá, ovšem, historika devátého století. Čtěl bych se však vrátit pouhých sto let do minulosti naší vlasti a zopakovat si jaké nové plody přinesla legenda o Cyrilla a Metodějovi tehdy se probouzejícímu národu. I když tehdejší historikové věděli daleko méně nežli jsme dnes a i když snad mnohé dohady byly nepřesné a uchylovaly se od skutečné pravdy, kterou známe dnes, vliv oně

myšlenky Cyrillo - Metodějské byl daleko větší nežli kdy jindy a ji vděčíme za pozdější vývoj našich dějin koncem minulého a počátkem tohoto století. Rok osmnáct set šedesát tři spadá právě do doby, kdy po Bachově absolutismu začíná svítat. Jestliže Smetanova Libuše zpívá v letech osmdesátých v plném forissimu na jevišti Pražského Národního Divadla: „český národ neskoná....“ v letech šedesátých zpívali ještě nesměle a v pianissimu v Národních Besedách sentimentální písní „Kde domov můj....“

CYRILOMETODĚJSKÉ SLAVNOSTI V ZAHRANICÍ

UNESCO zařadilo 1.100 výročí

vytvoření slovanské abecedy Cyrilem a Metodem mezi světová výročí. Bulharsko, odkud vzešli tito slovanští apoštolé, chopilo se iniciativy na poli klasické slavistiky (jazykovědy a literární historie) a uspořádalo V. mezinárodní sjezd slavistů v Sofii (I. v Praze 1929, II. ve Varšavě 1934, III. v Bělehradě 1939, IV. v Moskvě 1959), k jehož zahájení (17. září 1963) se sešlo 1.200 slavistů z 30 zemí a k němuž českoslovenští lingvisté přispěli skoro 60 referáty ze všech úseků soudobé slavistiky. Bulharská akademie věd mimo to uspořádala konferenci (20.-22. května 1963) k 1.100 výročí vzniku slovanského písma a písemnictví. Pozadu nezůstali ani jihoslovanští slavisté, kteří uspořádali lingvistický kongres v Ochridu, když před tím byla podobná studijní konference uspořádána ve Vatikánu. První konferenci vědců, kteří se zabývali důsledky slovanské mise ve Střední Evropě, byla však v Allendorfu u Marburgu v Německé spolkové republice.

Největší mezinárodní kongres slovanské historie mimo slovanský svět byl uspořádán v Salcburku (12.-16. července 1963) za čestného předsednictví rakouského spolkového kancléře Dr. A. Schärsa. Jeho vědecké předsednictvo tvořila zejména tato zvuková jména: F. Grivec (Lublana), který zemřel před zahájením kongresu, T. Behr-Splaviňski (Krakov), F. Dvorník (Washington), R. Jakobson (Cambridge), J. Kniezsa (Budapešť), VI. Georgiev (Sofia), F. Dölger (Mnichov), A. Vaillant (Paříž).

Prof. F. Grivec prokázal ve své (posmrtně čtené) přednášce, že sv. Cyril a Metoděj jsou apoštolé ekumenické jednoty. T. Lehr-Splaviňski se zabýval otázkou, jak cyrilometodějská liturgie pronikala do Polska. Fr. Dvorník promluvil na téma: "Význam bratrů Cyrila a Metoděje pro Slovy a církevní dějiny"; podle československého tisku jeho "přednáška byla zlatým hřebem solnohradského kongresu." (Katolické noviny, Praha, 1. září 1963).

Ekumenická jednota historického díla těchto slovanských věrozvěstů byla také vyzdvihnuta v encyklice papeže Jana XXIII. "Magnifici Eventus" (13. května 1963), která zhodnotila význam tohoto jubilea pro Slovy jak po stránce literární tak náboženské.

ODCHUZENÍ HISTORIE
Z celé řady publikací, které vyšly v Československu u příležitosti tohoto historického jubilea lze vyčíst tyto základní znaky v novém hodnocení historie:

1. Vyloučení náboženských složek z vlivu na vývoj historických událostí tehdejší doby,
2. omezení nového hodnocení ve smyslu marxisticko-leninské historické vědy na "společný státní život" (politickou stránku), a
3. přizpůsobení "politické stránky" nové orientaci směrem na Východ a opomíjení vlivu Západu.

Mezi novými historickými prameny tvoří výjimku objektivní práce prof. J. Poulika (The latest Archaeological Discoveries from the Period of the Great Moravian Empire), který na základě vykopávek přichází k těmto závěrům:

"Not only the discovery of churches dating from the first half of the 9th century and from the time of the Constantine-Methodius Mission activity, but also abundant finds from the graves provide evidence of the high standard of Old Moravian material and clerical culture, especially in the second half of the 9th century A. D. at the peak of the large state unit of the Great Moravian Empire which became a serious obstacle to Frankish expansion in the eastern Slavonic countries."

Z MILOSTNÉ POESIE JIŘÍHO WOLKERA

U nás býval za měsíc lásky považován květen, Máchův Máj. Pro červen jsme pro naše čtenáře vybrali hrst zemí vonících milostných veršů Jiřího Wolкера.

VYKRIKL NEKDO DO NOCI... ŠTASTNĚMU DĚVČETI

Vykřikl někdo do noci: "He, na horách jsou dýmy!
To jistě lesy vzplanuly tam ohně
stříbrnými."

Kdož odvětil: "Ty bláhový. — jen mar-
ný strach tě dle st,
To měsíc v oblak vychází tam nad
černými lesy."

A já si myslím tichounce: Máj bože,
to je krásný!

To jistě v dál před spaním vlas mlád
rozplétá si.

BÁSEŇ MILOSTNÁ

Rokas m, že jenom v očích tvých je
celý svět,
že pro mě není nic, co láže mimo m.

V tvých očích kvetou bílé jabloně,
oblaka plují,
ptáci zpívají a polcují.

Já ti věřím
a nevěřím,
S velikou bolestí oči své na kusy roz-
lamuji,

aby mě poznovu obrástly řezem du-
hovým.

Pověz mi, má milá,
— když celý svět oko své objímá, —
proč jsi dopustila,
že dělník dnes ráno z ležení spadá
a příděl míjí očima
za záblí?

K SVÁTKU MĚ MILÉ

Den jako jesle tichý je
na svátek Panny Marie,
A já nejsem Josef ani Bůh Otce,
a přece vás, milá, mám rád.
Jdu vám až večer gratulovat,
protože večer je svátečníka s andělem
a chlév s narozeným dítětem.
Dělníci už se z práce vrdí,
na nebo první hvězda vyhlídí.
Nesu vám: básničku, kvítka a objekt,
lásku ve třech osobách.

CHLAPEC

Chodíš jako zmámený,
chlapče,
nevidíš na cestě kameny,
do nebe koukáš, — rudý jsi v lici,
oči ti doutnají pod zlatou kálicí
a ty ruce, ty ruce,
jako když se láduž rozletí,
hachu máj, co je tít!

Mamínko,
veliký zátrask stal se na zemi,
Mám srdce — a srdce mě štude,
mám oči — a oči mě vidí.

Větim v Boha a v lidi,
živoš!

THANK YOU, MR. SUSSKIND

A week ago, Walter Susskind said
good-bye to Toronto with two
concerts featuring his Nine Slovak
Sketches, Dvorak's Concerto in B
minor (we shall long remember Leo-
nard Rose's beautiful cello work)
and Stravinsky's Rite of Spring.

Mr. Susskind made an outstand-
ing contribution to the Canadian
music both as resident conductor of
the Toronto Symphony and as found-
er of the National Orchestra.

ČESKOSLOVENSKÝ PEDAGOG ŘÍDÍ NEWYORSKÉ MUSEUM

Tomáš Messer, rodák z Česko-
slovenska, je ředitelem nového
Guggenheimova muzea v New
Yorku teprve nedlouho, ale uká-
zuje se, že v něm newyorský kul-
turní život získal velmi schopné-
ho organizátora s vrozenými pe-
dagogickými sklony. Před něko-
líka lety vedení Guggenheimova
muzea hledalo nového ředitele,
protože, podobně jako ostatní mo-
derní muzea, chtělo mít program
přednášek a vzdělávací své náv-
štěvníky, kterých hned první rok
byl jeden milion.

I když Američané mají obrov-
ský zájem o umění, nezbytně
potřebují umělecké vzdělání, aby
jim moderní umění přestalo být
nepřístupným tajemstvím. Na
rozdíl od evropských muzeí mu-
zea americká mají velmi bohatou
vzdělávací činnost; jsou to sku-
tečná střediska živé kultury a ne
jen muzeální archivy, kde vše je
tíse konservováno za vitrinou nebo
v rámu. Takové Metropolitan

Tvé oči, děvčátko, jsou ndous něžní,
nedělní návr a pouť veselá
a z těla bílého tvé srdce ke mně zní,
jak zvony sluneční zní z věží kostela

Slyším to zvonění a slyším poutní rej,
když k prsoum přikládá jak loutky
ruce mé.

Tak krásný je tvůj hlas, že je mi
úsko z něj,

když myslím na lásku, v které se
sejdeme.

Než láska, děvčátko, víc nežli loutka
jest,

jak jiskru vydělá dvě srdce nový svět,
a jsi-li pólem ty mrtvých a tepících
hvězd,

já musím pólem být, kde krev se mrazí
v led,

A proto, milá má, tvrdými rameny
já musím sevřít tvé oči nedlní
a do nich ponořit ruce kamenné.

Do boje, láska, leť, tak prudce tryská
z nás!

O štěstí světa milenci se rovu.

MILENCI

Na jižních domcích, na domcích z
kamene
jsme viděli v nečtyřku květin růst,
hlavu jsi složila tak blízko vedle mé,
ústa má blízko, tak blízko mých úst.

Měsíční paprsek dnes přilítá velký je,
by našim objetím moh propřít svůj
vlas,

však celý svět bez mezí dnes dosti
malý je,

aby moh ležeti uprostřed nás.

Na srdci milenců fue fabrik strána,
do tiché noci poince zní,
když ruka má za sebou odchází milend,
sta věcí hranatých lískne se k ní,

Sta v'at hranatých z krve a kameti,
sta bludných balvanů, v něž zaklet je
květ,

Věříš, že pět má je ve věnce prom'it
Počkáš, — až s tebou obejmú svět?

DÍVKA

Jde ulicí
taková bílá dízla zářící
a modré oči.

Podívne oči! Po lici
sklouzly a jdou před ní pět kroků.

Hochu,
kdybys se dostal za jejích kruh,
přisámduh,

neviděla by, že ji líbáš,
Jenom by vzlychla,

a protože sukenka také má oči, —
tak na ně

bu stydlivě přitiskla dlaně.

VEČER ČESKÉ HUDBY

Večer české hudby, který po-
řádá v pátek 29. března v Eato-
nově auditoriu Čs. národní sdru-
žení s osmi dalšími krajskými
organizacemi a na jehož pořadu
jsou skladby Bedřicha Smetany
a Leoše Janáčka, řídí Walter
Susskind. Susskind se narodil v
Praze, kde také vystudoval Státní
konservatoř. Československo opu-
stil v roce 1938 a žil nejprve v
Anglii. Za své bohaté umělecké
kariery vedl mimo jiné po tři léta
symfonický orchestr Viktoria v
Melbourne. Torontský symfoni-
cký orchestr řídí od r. 1956. Sus-
skind řídil také četné orchestry ve
Spojených státech a jako host
dirigoval symfonické sbory v
Edinburghu, Berlíně, Hastingu,
Bathu, Ravinii, Lisabonu, ve
Stratfordu, Aspenu, Vancouveru,
atd celkem v padesáti světových
střediscích.

THANK YOU

The Sunday (August 2nd) af-
ternoon concert at the Festival
Theatre in Stratford was a memo-
rable one. It featured music of
Czechoslovakia (works by Zelen-
ka, Martinů, Janáček and Dvo-
řák) and, in addition to Rudolf
Firkušný, such outstanding Cana-
dian artists as Mr. Rose, Miss
Shapiro, our Charles Dobias, Ro-
bert Creech, Sol Schoenbach, Lea
Foli, Marilyn Stroh, Lynn Har-
rell and Carol Pack.

We would like to thank all res-
ponsible for this distinguished
event: the artists, the music coordi-
nator of the Festival, Mr. Victor di
Bello (the conductor of the Pro
Arle Orchestra) and the manage-
ment.

We also appreciate the excellent
reviews of the Toronto critics, Mr.
John Kraglund (The Globe and
Mail), Mr. George Kidd (The
Telegram) and Mr. John Beckwith
(The Star).

SVU MAX BRODOVI

Dne 27. května se dožil v Tel
Avivu svých osmdesátých naroze-
nin, pražský rodák dr. Max Brod.
SVU poslalo oslavenci telegrafic-
ky zdraví, jež zní ve volném
překladu takto:

K Vaším osmdesátým narození-
nám přejí Vám všichni věrní ob-
čané města Prahy a my s nimi
hodně zdraví a štěstí. S obdivem
a vděčností vzpomínáme Vašeho
vykladačského díla Franze Kaf-
ky, Vašich překladů oper Leoše
Janáčka, Vaší dramaturgie "Do-
brého vojáka Švejka". Vzpomíná-
me Vašich básní, románů a poví-
dek a děl filozofických. Váš živo-
topisec nazval Vás už před léty:
Dichter, Denker, Helfer. Zdraví
me Vás dnes v této trojnásobné
úloze a posíláme Vám nejpřími-
nější pozdravy.

Prof. dr. René Wellek, před-
seda,
Prof. dr. Rudolf Šturm, gen.
tajemník

VŠECHNO TAK NA PŮL

Josef Martínek

Měsíce půl svítí na cestu,
která se matně jen bělá.
Jako had sklouzla s kopečku,
půl stopy zapoměla.

Pod stromy už na zimu ustláno.
háje ať bezlisté, holé,
kmitneš se vozem jak ve větru
zaletlém přes cizí pole.

Hřbitůvek u cesty. Jež žilvá je,
půlnoc na nebi svítí,
měsíce půl stříbří půle stěch,
životu půl v spánku aliti.

Všechno tak na půl. I ty sám,
živý na neživém etroji,
když tvoje hvězda ti pod koly ubíhá
a cizích ti v bři se rojí.

BUĎTE VITAN, KARLE ANČERLE!

S pocitem nevýslovné radosti a
hrdosti jsme uvítali zprávu, že Ka-
rel Ančerl, velký nástupce Talichův,
chloubka české hudby a jeden z nej-
větších hudebníků dneška, je dnes
mezi námi.

Jak jsme už před časem v na-
šem listě psali, přijal K. Ančerl
nabídku zdejší symfonie a uzavřel
s ní smlouvu na dobu čtyř let, od
září příštího roku počínaje. Nu,
události posledních dnů věci uspo-
řádaly jinak. Vpád barbarů do naší
vlasti zažil K. Ančerle jako host
clevelandského orchestru, a - při-
rozeně - nebylo pro něho návratu.
Teď se s upřímnou radostí dozvi-
dáme, a těšíme se ze zprávy spolu s
ním, že i jeho rodině se podařilo
odejít a ve zdraví dorazit do Stutt-
gartu. K této vskutku radostné zprá-
vě K. Ančerlovi z plna srdce bla-
hopřejeme, a navíc ještě ke zdra-
votnému stavu, který se po návště-
vě zdejší nemocnice zdá zlepšit.
Přejeme mu brzké shledání a pro-
žití mnoha a mnoha dalších dnů ve
zdraví a spokojenosti.

Co jeho odchod pro vlast zname-
ná, jistě netřeba uvádět. Ztrácí v
něm velkého hudebníka a velkého
občana, na kterého byli všichni na-
ši lidé tolik hrdí. Víme, co odchod
pro ně znamená. Ale, a budiž nám
odpuštěna ta trochu sobectví, když
už se stalo, muselo stát, díky Bohu,
že se to stalo právě takto. Ze je as-
poň zde, mezi námi. Jsme pevně
přesvědčeni, že hudba, která v něm
našla takového interpreta, najde
cestu i k našim srdcům, zde, u nás,
v tom našem novém domově.

My cizinou jsme bloudili...

R. Hanzlík

VZPOMÍNKA NA T. G. MASARYKA V TORONTĚ

Českoslovenští krajané z Toron-
ta a okolí zaplnili velký sál Ma-
sarykovy haly v neděli dne 7.
března, aby vzpomněli památky
zakladatele Československé repu-
bliky T. G. Masaryka. Hlavním
pořadem odpovídne byl slavnost-
ní koncert, na němž pohostinsky
vystupoval Eastern Ontario Or-
chestra pod řízením krajského
dirigenta Štefana Chomy. Kompe-
tence tohoto hudebního tělesa
přesahuje úzký krajový rámec.
Dostalo se mu i tentokrát vřelého
přijetí a ocenění se strany naší
krajské veřejnosti. Je si jen
přáti, aby byly pro budoucnost od-
straněny potíže, které se snad na-
skytají s obstaráním not pro díla
našich českých a slovenských hu-
debních skladatelů a abychom si
tato vyslechli v podání tohoto hu-
debního tělesa.

Národní ráz této vzpomínkové
slavnosti byl vyzdvížen tanci
kroužku Moravských Slováků,
když prostora mezi jevištěm a di-
váků zahřela pestrými kroji a
podlaha duněla pod rytmem vzor-
ně nacvičených tanců. Ani školní
mládež nezůstala pozadu se svými
roztomilými tanečky. Na kone-
c je třeba se zmínit, že celod-
poledne bylo velmi pěkně organi-
zováno a potěšujícím byl značný
počet návštěvníků, kteří odcházeli
s dojmem důstojné oslavy TGM
do svých domovů. J. Petříček.

ČESKOSLOVENSKÝ DEN NA SVETOVÉ VÝSTAVĚ V NEW YORKU

Zástupcové Výboru pro pořá-
dání Československého dne na
Světové Výstavě v New Yorku
zajeli do Chicaga, aby dojednali
s profesorem F. Kubinou hu-
dební umělecký program Česko-
slovenského dne, který bude po-
řádán 21. června 1964. Program
bude důstojnou reprezentací čes-
koslovenské hudby a pěveckého
umění. Provedou jej Pěvecké Sbo-
ru ČSA z Chicaga, bas-baryton
Miles Nekolný z Chicaga, teno-
rista J. Georgeovich a sopranistka
paní Marie Matejček z New
Yorku, za řízení a pianového do-
vodu prof. F. Kubiny.

Předvedeny budou sborové a
solové zpěvy z "Prodané nevěs-
ty" od Bedřicha Smetany, z o-
pery "Rusalka" od Antonína
Dvořáka, písně Eugena Sucho-
ňa a "Battle Hymn of the Re-
public" od W. Steffe.

Tento velkolepý program je
umožněn "Československými Spo-
lky v Americe" 110 let starou
bratrskou podpůrnou jednotou s
hlavním sídlem v Cicero, Ill., nej-
starší v celé Americe. ČSA sdru-
žuje přes 50.000 členů, kteří jsou
chráněni jejím moderním život-
ním pojištěním.

Přijít 21. června na Českoslo-
venský Den v New Yorku bude
milou národní povinností každého
Čechoslováka.

PRACOVNÍ SKUPINA SVU

Začátkem prosince m.r. se v To-
rontě formálně ustavila Pracovní sku-
pina Společnosti pro vědu a umění
(SVU). Jak se někteří naši čtenáři pa-
matují, začala tato společnost fungo-
vat nejdříve při Československé národ-
ní radě americké v říjnu r. 1958 a
osamostatnila se loňského roku. Hla-
vním úkolem SVU je podpora a ko-
ordinace tvořivých snah českých a slo-
venských vědců a umělců ve svobod-
ném světě. Její zrod byl vyvolán svě-
tovou politickou konstelací, v níž pro
malý národ platí poznatek Palackého,
který vyslovil jako starosta Svatošova
před více než sto lety: "Kdykoliv jsme
zvířetili, stalo se to po každé více pře-
vahou ducha nežli moci fyzickou, a
kdykoliv jsme podléhali, býval úm
vždy vinnen nedostatek duchovní čin-
nosti, mravní statečnosti a odvahy."
V čele SVU dnes jsou prof. V. Hla-
vatý, Rafael Kubelík, prof. Vratislav
Bužek, Jaroslav Němec, prof. Václav
Mostecký, Ivan Herben, V. E. Anděl,
Mojmír Povolný, Josef Čada, Josef
Martínek, Jan Zach, prof. Vladislav
Brdlik, Jaroslav Jira, prof. Otakar
Machotka, Rudolf Firkušný, František
Schwarzenberg, Václav Beneš, Jarmila
Novotná, Ladislav Radimský, Jiří
Škvor, Eduard Táborský a jiní.

Torontská pracovní skupina SVU ne-
má žádnou novou krajskou organi-
saci, nýbrž jen volným sdružením o-
sob, které svou činností přispívají
k obohacení či k popularisaci kanad-
ského a československého kulturního
a vědeckého dění.

Prvním zasedlým podnikem Pracov-
ní skupiny byl "Diskusní večer o di-
vadle" dne 17. ledna. Zajímavé ve-
řejné diskuse se zúčastnili: básník
M. Zlamal (jako moderátor), režisér-
ka místního Divadelního kroužku paní
R. Haisová-Karyčová a členy drama-
tického kroužku, známá dramatická
umělkyně čs. původu Susan Douglas,
paní B. Havlíková a sl. Markéta Ma-
rešová.

V plně obsazené restauraci na Masarykovnu

Velmi úspěšný Franta Vainbuch v roli C.k. Polní maršálek (Vlasta Burian) poprvé v Torontě

Zdenka Novotná - Cole

*z Litanie
k špatně
namalované
Ikoně z*

PÁSMO VOLNÝCH ASOCIACÍ,
VERŠOV A FRAGMENTOV REPORTÁŽE:

Bohouš Máca

Moravia Band: Petr Komínek a Franta Siegl

Dvě generace vydavatelů N.H. - Josef Kuřil a Milo Komínek

Komínek, režisér Milo Kubík, Alois Kubiček, Irena Klířová a E. Ulmanová

MILO KOMÍNEK
I POD OBLOHOU
JE PEKLO

FOTO: L. SOUDEK

Děkujeme všem hostům
a účinkujícím.

DIVADLO POÉZIE
a malých foriem

Budúci program

:PREMENY LÁSKY:
Večer básní, inšpirovaných láskou.

* * *

dňa: štvrtok, 9. mája 1985 — o 20.00 hod.

v reštaurácii **Woodenplate** - 200 Bloor St. West
(MUNICIPAL PARKING: off Bedford St.) Vstupné \$3

Nesmierne a červené
Nad strechou veľkého paláca
Sa zlmne slnce potáca
A vytráca
Jak ono sa aj moje srdce vytratí
A odíde aj všetka moja krv
Odíde hľadať ťa
Moja láska
Moja kráska
A nájde ťa
Tam kde si...

JACQUES PRÉVERT

Palerské podsvětí

V Palermu na Sicílii bylo objeveno rozsáhlé podzemní město. Neobjevili je ani geologové, ani archeologové, ale italská policie. Nešlo o historickou památku, ale o podzemní království mafie. Po tomto odhalení tedy bude možno doslova, nejen v přeneseném smyslu, hovořit o mafii jako o podzemní organizaci.

Na poměrně rozsáhlém území pod palerským předměstím Ciaculli disponovala mafie rozsáhlou sítí podzemních chodeb, průchodů, sálů k jednání, to vše vybavené koberci a historickým nábytkem i rozlehlými skladišti zbraní a výbušnin. A nejen to. V podzemí byly nalezeny i obytné prostory, v nichž se mohli pohodlně a bezpečně skrývat policíi hledaní zločinci.

Jeden z vchodů do podzemního městečka byl ve vile mafiónského bossa **Michaela Greco**. Bratři Grecové už před několika lety záhadně zmizeli z Palerma. Při domovní prohlídce je policie nezastihla, i když měla velmi důvěryhodné informace, že ve svém domě jsou. Nyní tedy vyšlo najevo, že nemuseli vůbec opustit dům, aby z něj beze stopy zmizeli.

Při prohlídce podzemního městečka sicilské mafie našli policisté čtyři tuny výbušnin, velký arsenál střelných zbraní a značné množství munice. Nechyběly ani pašované věci. Mafiáni si své podzemí vybudovali velice pohodlně, ba luxusně. Zařídili si tam i dobře zásobený bar a vinárnu. Policie má důvodné podezření, že v palerském podzemí přechovávala mafie také nejrůznější narkotika.

Je to vůbec poprvé v historii boje italské policie s mafii, že se strážcům zákona podařil

takový objev. Až dosud byly, vždy odhaleny pouze různé byty, či menší skladiště. V souvislosti s odhalením se objevila otázka, zda to byla jediná taková rozsáhlá skrýš, anebo zda jich má mafie více. Podle policejního prohlášení nelze takovou možnost vyloučit. V nejbližší době mají být uskutečněny nové akce, je jejich cílem by mělo být případné odhalení dalších skrýší mafie. Budou se jich účastnit nejen početné oddíly policie, ale také vrtulníky a výsadkáři. Policisté se domnívají, že se jim podaří najít i hledané zločince. Listina ukřivčujících se mafioso, kteří se skrývají, je obsáhlá; obsahuje 270 jmen. V čele seznamu jsou pochopitelně oba bratři Grecové, podezřelí z řady zločinů, mezi nimiž nechybějí ani vraždy. (end)

Další nálet na Teherán

Bagdád: Irán i Irák pokračují v útocích na hlavní města i větší města na území protivníka. Podle zprávy irackého generálního štábu napadlo iracké letectvo Teherán a "důležité cíle" v Isfáhanu, Ilámu a Saláhábádu. Provedlo také nálet na soustředění iránských vojsk ve městech Báne a Marvánu. Východně od řeky Tigris uskutečnilly

irácké letouny a vrtulníky 80 bojových akcí proti iránským postavením a vojenským objektům v přední obranné linii i v týlu a způsobily jim značné škody a ztráty na životech. Iránská agentura IRNA oznámila, že při iráckých náletech na Teherán a další města zahynulo za poslední týden 46 osob a asi 260 bylo zraněno. Iránské dělostřelectvo ostřelovalo Basru, Mandali a několik dalších měst a obcí v Iráku.

Co píše o hladu v Africe

Lomé: Účastníci 73. konference Meziparlamentní unie v tožském hlavním městě Lomé rozhodli zařadit na pořad jednání **problém hladu v Africe**. Člen delegace sovětské skupiny, poslanec Nevyššího sovětu SSSR V. Semjonov poukázal na to, že kořeny krizové situace na africkém kontinentu spočívají "v kolonialismu". Vykořisťování Afriky v koloniálním období těžce poškodilo hospodářskou strukturu kontinentu a vytvořilo prostor pro expanzi zahraničního kapitálu a pro drancování obrovských materiálních a surovinových zdrojů afrických zemí. (O marxistických převrácených, zbrojení a vydržování sovětských poradců takticky pomlčet)

* **Předseda singapurského parlamentu Yeoh Ghim Seng** v parlamentě oznámil, že prezident Singapurské republiky Devan Nair podal ze zdravotních důvodů demisi. * * *

Jalta očima pražských mocipánů ...

Mezi historiky se s oblibou říká, že historik toho ví o minulosti víc než ti, kteří ji tvořili. Nevím, ale jisté je, že na rozdíl od současníka, který fakta tvoří, má historik, politik ale i novinář možnost je vykládat.

JALTSKÁ KONFERENCE

Letos uplynulo čtyřicet let od dohy jejího konání. Byla na ni přijata opatření k likvidaci nacismu a německého militarismu a postaveny základy míru a bezpečnosti v Evropě. Státníci Velké trojky tu bezesporu vykonali veliký kus nesmírně významné práce. A právě její plody se staly terčem současné imperialistické propagandy, která líčí průběh konference jako seriál ústupků západních spojenců Sovětskému svazu. A za hlavního viníka označuje prezidenta Roosevelta, který se prý jako nemocný člověk stal tvárným nástrojem, na který Stalin dovedně hrál. Historie se však nedá takto lehce komolit. Prezident Roosevelt totiž už léta před Jaltskou konferencí zastával politiku aktivní spolupráce velmocí. Byl samozřejmě politickým reprezentantem imperialistické velmocí, ale na druhé straně byl přesvědčen, že zájmy nelze prosazovat silou, že státníci velmocí jsou povinni svou politiku vést tak, aby nebyl ohrožován mír. Interpretovat jeho činnost na konferenci jako činnost člověka, který nevěděl co čini, je hrubou falzifikací dějin.

Výrobkem ze stejné dílny je také tvrzení, že to byl Sovětský svaz, který porušil jaltská jednání a zavinil rozpad spojenecké koalice. Proč by je porušoval, když byla pro něj výhodná, jak soudí západní publicisté. Prosim, ale přesto si projdeme fakta z období těsně po válce. Po kapitulaci Německa nařídil Churchill v rozporu s jaltským ujednáním, aby němečtí vojáci nebyli odzbrojováni, ale zůstávali v pohotovosti pro případné využití proti SSSR. Také německý velkopřemysl se velice brzy vzpamatoval, protože byl bohatě dotován americkými monopoly. Západní spojenci rovněž připustili oživování nacionalistických a revanšistických tendencí a byli to oni, kdo se "podepsali" pod rozdělení Německa.

Dalším nepřátelským aktem bylo zastavení dodávek do SSSR hned po válce, i když američtí politikové tvrdili že pomohou Sovětskému svazu obnovit zpustošenou zemi. Již v r. 1946 přinesl Churchill zásadní studenoválečnický projev, americký prezident Truman vyhlásil doktrinu obhrany proti komunismu v ce-ku, Turecku atd., atd.

Jaltská konference představuje však dějinné poučení, které se nedá z paměti národů vymazat, jak by si reakční kruhy v kapitalistických zemích přály. Poučení praví, že bezpečná cesta k míru vede jen přes spolupráci velmocí a vůbec všech zemí světa.

Jan Hrubý
Mladý svět, Praha, č. 8 85

24 HOD. ODVOZ

ROZPOČET ZDARMA

EVEREST AUTO BODY LTD.

ODHAD PRO POJIŠTĚNÍ
GENERÁLNÍ OPRAVY
ZÁRUKA * POUŽITÉ VOZY

IVAN GASPARIK

2000 Dundas Street West

TEL. 534-3601

Toronto Ontario M6R 1W6

Zdenka's Hair Stylist BEAUTY SALON

Specializujeme se na trvalou, barvení a střihání vlasů.
Dále vám poskytneme služby:

MANIKURU * PEDIKURU * KOSMETIKU.

Rozšířili jsme naši službu,
protože chceme sloužit k vaší spokojenosti!

Pro důchodce 20 procent sleva.

Tel: 534-0452

2345 E DUNDAS STREET WEST, TORONTO
(Proti stanici podzemní dráhy Dundas West.)

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT.
M6J 1E4

Majitel: J. Pichlík
* * *

Tel. 364-1787

Venka Travel Limited

640 Queen St. W., Toronto M6J 1E4

Tel.: 366-2258 a 366-2259

JANA BLÁHOVÁ

Cenově výhodné lety pro návštěvníky
z Československa do Kanady.
Levné lety do Evropy.

DOVOLENÉ DO CELEHO SVĚTA.

naše hlasy

Publishing and Printing by:
Vydává a tiskne: MORAVIA PRESS LTD

Editor in-Chief:
Šéfredaktor: MILO KOMÍNEK

Address:
Adresa: 2098 Dundas Street West, Toronto, Ont.
Canada M6R 1W9.

Tel: (416) 533-4242

ROČNÍ PREDPLATNÉ:
Kanada \$ 12, USA \$ 14, všechny zámořské státy
lodní poštou \$ 16.

Leteckou poštou: všechny zámořské státy \$ 25.